

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 november 10.

301. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Trieszt

Az újabb európai történelemben nem ismeretlen, hogy a zsarnokok valódi, vagy képzelt, az elnyomott népek elkeseredéséből kirohant, vagy megrendelt és ügyesen megrendezett merénylet-terveket használnak fel arra, hogy a maguk zsarnoki uralmát megerősítsék, hogy *jogcímeket keressenek az erőszakra*, amellyel üldözik azokat, akik velük ellentétes politikát vallanak.

Ez történik most Olaszországban is.

Mussolini ellen *állítólag* merényletet terveztek, a tervet meg lehetősé szinpad hatások mellett leleplezték s most szenved Olaszországban mindenki, aki nem feltétlen leborulással hódol a ducenek. Szenvednek különösen az ott lakó szlávok, akiknek vezérei és kulturája ellen áll a romboló hajsza.

A fasizmus kegyetlenkedései részben az olasz ellenzékieket, a szabadkőműveseket, szocialistákat s azokat sújtják, akik fel merték emelni szavukat a fekete inges zsarnokság ellen. Minden rokonszenv az üldözöttek és minden emberi érzésünk lázadozik az ellen, hogy ártatlanok szenvedjenek. A jugoszláviai magyarság az emberi szolidaritásadta jogcímen túl is tiltakozik a jogtalanságoknak, törvénytelen ségeknek és kegyetlenkedéseknek sorozata ellen, a mellyel Itália az ott lakó szlávokat üldözi, kulturájukat, nyelvüket igyekszik megfojtani.

A jugoszláviai magyarságnak alig van más foruma, amelyen át a nyilvánosság megértené szavát, mint a sajtója. S az a felháborodás, amellyel a jugoszláviai magyar sajtó a trieszti események hírére felhördült, a *magyarság felháborodása*.

A jugoszláviai magyarság elítéli a merényleteket, mert tudja, hogy gyilkos merénylettekkel tisztességes politikai célokat nem lehet elérni. De megvételével fordul el azoktól, akik *felbérelt* vagy bődűt emberek gazságát arra használják fel, hogy ártatlanokat sújtsanak s hogy láncot kovácsoljanak a szabadság s fegyvert a kultúra ellen. Abban az egyetemes felháborodásban, amellyel az olaszországi szlávok üldözését egész Jugoszlávia fogadja, benne lázong a magyarság felháborodása is.

Triesztben, Dalmáciában s Olaszországnak az SHS. királysággal határos területén a szlávok öslakók, akiknek joguk van arra, hogy ott lakjanak, ahol apáik holtteste porlad, ahol munkájuk, életük teremtetten a kulturát és az európai életet. Az olasz hatóságok kezdeményezésére, hatósági támogatással és felügyelet mellett

véghez vitt pusztítások a jognak és az emberiségnek ideáljait, örök emberi értékeket csufolnak meg.

Jugoszláviában *nincs sem párt, sem faji ellentét* abban a tekintetben, hogy a romboló s igaztalan olasz politika ellen tiltakozni kell s hogy az országnak *elégítetelt kell kapnia* a barbár cselekedetek miatt, amelyek Jugoszlávia ellen irányulnak.

A jugoszláviai magyarság *felháborodva tiltakozik Olaszországnak az európai békét veszélyeztető cselekedetei ellen*. Jugoszlávia magyarsága a trieszti eseményekben logikus folytatását látja annak a hazája ellen irányuló politikának, amelyet Olaszország folytat s amely meg akarja zavarni az Adriai tenger szlávok partjainak pékés uralmát. Olaszországban nem efemer jelenség az ott lakó szlávok üldözése s nem most történik először, hogy inzultus éri olasz részről az SHS. királyságot. Az olasz uralkodóház egyik tagja, az aostai herceg, nemrégiben *hadüzenetszerű beszédet mondott*, amelyben az Adria

fölötti uralmat s azokat a területeket is, amelyeket a békeszerződés az SHS. királyságnak juttattak, Itáliának követeli. Ennek a harcias, provokatív beszédnek a folytatása, ami most történik. A merénylet ürügy, amellyel az olasz kormányzat jugoszlávellenes politikáját leplezi.

Hazája méltóságát, tekintélyét, érdekeit a jugoszláviai magyarság a maga ügyének tekinti s szívvel, lélekkel s ha kell, *karjának erejével* kész bebizonyítani, hogy azt a brutális inzultust, ami Olaszország részéről érte, nem hajlandó eltűrni.

Az itt élő magyarság egy Jugoszlávia minden polgárával abban, hogy a békét óhajtja, de sokkal hübb fia minden magyar az országnak, semhogy eltűrnie, hogy az SHS. királyság területén vagy erkölcsi integritásán csorba essék.

Olaszországnak meg kell értenie, hogy Jugoszlávia *békeszerető* állam, de a békeszeretnek vannak határai s a provokálással szemben egységes Jugoszlávia áll.

A magyarság ott áll az első sorban.

Az ellenzék türelmetlenül sürgeti Nincsic nyilatkozatát a trieszti eseményekről

A külügyminiszter kedden fog nyilatkozni a nemzetgyűlésen
A parlament ülése

Beogradból jelentik: A parlament hétfői ülését délelőtt tíz órakor nyitotta meg dr. *Szubotics* alelnök. A napirend előtt *Superina* postaügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a csekkforgalom szabályozásáról, *Stojadinovic* pénzügyminiszter pedig a kiviteli és behozatali vámok általános tarifájáról. Az elnök a javaslatokat az illetékes bizottságoknak adta ki.

Amikor az elnök át akart térni a napirendre, az ellenzéki oldalról türelmetlen felkiáltások hangzottak el, amiért *Nincsic* külügyminiszter még nem válaszolt a trieszti események ügyében be-terjesztett interpellációkra. Különösen dr. *Behmen* hangja volt hallható az általános zajban, amikor ezt kiáltotta:

— *Hol van Nincsic?!*

A radikálisok részéről csillapították az ellenzéki képviselőket és kijelentették, hogy kedden minden felvilágosítást meg fog adni a külügyminiszter. Ezután áttértek a napirendre, amelyen a rokkanttörvény részletes vitája szerepelt. *Rafajlovics* Zsika demokrata hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslatot már sokkal korábban a parlament elé kellett volna terjeszteni. *Skulj* szlovén néppárti a szlovén rokkantak éleshangu rezolúcióját olvasta fel, amelyben a

jelenlegi törvényjavaslat visszavetését és új törvényjavaslat kidolgozását kívánják. *Puzderec* muzulmán az osztrák példára hivatkozott és rámutatott arra, hogy amíg Ausztriában egy száz százalékos rokkant jelenleg 2500, legközelebb pedig már 4000 dinárnak megfelelő értékű segélyt kap havonta, addig a mi rokkantjainknak csak havi 400 dinár jut.

Az ülést az elnök ezután be-rekesztette. A rokkanttörvény részletes vitáját kedden délelőtt folytatják.

A Radics-kérdés

A politikai helyzet előterében még mindig a meg nem oldott Radics-kérdés áll. *Radics* István miniszteri kinevezése, amit mindennap várnak, hétfőn sem történt meg. *Pasic* miniszterelnök hétfőn délben egy óra hosszat tartó kihallgatáson volt az uralkodónál, azonban ez az audiencia sem hozott döntést. Egy verzió szerint Radics fontos reszort-tárcát kíván a kormányban, lehetőleg a belügyi vagy pénzügyi tárcát, azonban ebbe a radikálisok nem hajlandók belemenni és különösen arról nem akarnak hallani, hogy *Makszimovics* belügyminiszter más tárcát vegyen át, mert belügyminiszteri működésével a radikális párt meg van elé-

gedve. Egy másik verzió szerint a Radics-párt az eddigi négy tárcán kívül még *egy helyet követel a kabinetben*, a radikális párt azonban ezt a kívánságot se hajlandó honorálni. A megoldás valószínűleg az lesz, hogy a rokkant-törvény letárgyalása után *Radics* István elfogadja a *szociálpolitikai tárcát* és ezzel a Radics-kérdés lekerül a napirendről.

Az új japán követ a királynál

Alekszandar király hétfőn kihallgatáson fogadta *Stojadinovic* pénzügyminisztert, aki reszort-ügyekről számolt be az uralkodónak.

A pénzügyminiszter kihallgatása után a király fogadta *Mushankoji* bukaresti japán követet, aki egyuttal Beogradban is képviseli kormányát. A követ az audiencia után átnyújtotta megbízólevelét a királynak.

A japán követ audienciájával kapcsolatban politikai körökben élénken foglalkoznak azzal a körülménnyel, hogy az új görög követ, *Polikrodionisz*, már több mint egy hónapja van Beogradban és még mindig nem jelent meg az udvarban.

A görög-bolgár határincidens ügyében kiküldött népszövetségi bizottság Beogradba érkezett

Beogradba hétfőn délután megérkezett *Grunholt* Horatio madridi angol követ vezetésével az a népszövetségi bizottság, melyet a görög-bolgár határincidens kivizsgálására küldtek ki. A bizottságot a pályaudvaron az angol, francia és olasz, valamint a görög és bolgár követek fogadták. A hadügyminisztérium részéről *Kalapatovics* tábornok, vezérkari főnök jelent meg.

A bizottság a délután folyamán meghallgatta a katonai attasék jelentését, akik a helyszínen már folytattak vizsgálatot. A bizottság kedden utazik le a görög-bolgár határra, ahol pár napot fog tölteni.

Korosec Beogradban

Korosec Ante, a szlovén néppárt vezére ötheti dalmáciai útjáról hétfőn visszaérkezett Beogradba. A néppárt keddre összehívott klubülésén *Korosec* beszámolt tapasztalatairól.

A külügyminiszter kedden nyilatkozik a trieszti eseményekről

A politikai köröket a legélénkebben a trieszti események foglalkoztatják, amelyeknek elintézését a vasárnapi zagrebi tüntetés igen kedvezőtlenül befolyásolja. Most már ugyanis az olaszoknak is van sérelmük az olasz zászló elégetése miatt, amelynek ténye a diplomáciában súlyos sérelmet ie-

lent. A valóságban sokkal súlyosabb sérelem érte a jugoszláv érdekeket és különösen az anyagi kár felbecsülhetetlenül nagyobb az *Edinost* nyomdájának összerombolása által, mint amennyit az olasz zászló elégetése jelent.

Bođero beogradi olasz követ hétfőn délelőtt újból megjelent *Nincsićs* külügyminiszternél és még meg nem erősített hírek szerint elégtételt kért kormányának nevében az olasz zászló megsértése miatt.

Nincsićs az olasz követtel való tárgyalása után megjelent a parlamentben és ott hosszabb beszédet folytatott *Trifkovićs* Márkó házelnökkel, *Zsivkovićs* Ljubával és *Jovanovićs* Ljubával, akikkel ismertette a parlament keddi ülésén felolvasandó nyilatkozatának a szövegét.

Jellemző, hogy a külügyminiszterhez közelálló lapok hétfői számukban élesen támadják a horvát ellenzéki pártokat, amelyeket a zagrebi olaszellenes tüntetés felidézésével vádolnak és szemükre vetik, hogy meg akarják zavarni a két ország közt nehezen létrejött jóviszonyt.

Radikálistáji agitáció Horvátországban

Zagrebból jelentik: Vasárnap a Zagreb melletti Mali Gradac községben a radikálistáji propagandagyűlést tartott, amelynek szónoka dr. *Peles* Dusan volt miniszter élesen támadta *Prībicevićs* és *Išćevićs* a horvátokat, hogy lépjenek a radikálistáji pártba, mert a radikálistáji párt a legerősebb politikai párt, amely mindenkor kormányon marad.

Demokrata interpellációk

A demokrata-párt hétfőn különböző ügyekben több interpellációt nyújtott be egyes miniszterekhez. Interpellációt nyújtottak be a belügyminisztériumhoz arra vonatko-

zóan, hogy a Vajdaságban a közgazgatási szervezetek a pénzügyi hatóságok útján a lakosságtól adományokat gyűjtenek.

Ugyancsak interpellációt nyújtott be a demokrata-párt a földmivélségi, a pénzügyi és a közlekedés-

ügyi minisztériumokhoz is. Ebben az interpellációban azt igyekeztek kifejteni a demokrata-párt, hogy a Vajdaságban a mezőgazdaság válságos helyzetbe jutott a dinár emelkedése miatt és ennek enyhítésére különböző intézkedéseket sürget.

A halálraitelt árvaszék

Több fontos intézményt megszüntet a tartományi beosztásról szóló törvény

Beogradból jelentik: A tartományi beosztásról szóló törvény végrehajtása és a megyék likvidálása már folyamatban van. A tartományi választásokra egész komoly előkészületeket tesznek és politikai körökben számítanak arra, hogy néhány hónapban belül megejtik a választásokat, ami után természetesen megszűnik a vármegye minden hivatalával együtt és önkormányzati szervként helyébe lép a tartomány.

A vajdasági radikális képviselők több alkalommal rámutattak arra, hogy a tartományi beosztásról és a megyei önkormányzat likvidálásáról szóló törvény igen sok házagot hagy hátra, mert nem számol azokkal a jogi állapotokkal, amelyek a Vajdaságban fennállnak. A radikális képviselői klub legutóbbi ülésén dr. *Lalosevićs* János, aki a parlament egyik legkiválóbb jogi szakértője, a párt tagjainak nagy érdeklődése mellett mutatott rá, hogy a tartományokról szóló törvény megszüntet bizonyos intézményeket, anélkül, hogy gondoskodnék arról, hogy a jogi szabályozást és itélkezést kívánó ügyeket a jövőben melyik hatóság intézi. *Lalosevićs* felszólalásában különösen az árvaszékek megszüntetésével előálló helyzettel foglalkozott. Szerbiában az árvaszéki intézmény ismeretlen és *Lalosevićs* részletesen kifejtette, hogy a Vajdaságban az árvaszékeknek gyám- és árvaügyekben mi a hatásköre, megmagyarázta, hogy az árvaszék részben az árvák és kiskorúak vagyonkezelője, részben bírói fórum is. Az új törvény nem szabályozza, hogy a jövőben melyik hatóság intézi az árvaszéki ügyeit. A törvény szavaiból arra

lehet következtetni, hogy a törvényhozás az árva- és gyámügyeket a bíróság hatáskörébe ohaítja utalni, azonban erre nézve nincs világos intézkedés, pedig — mint *Lalosevićs* kimutatta — a bíróság csak olyan ügyeket intézhet, amelyeket a törvény utal a hatáskörükbe. A tartományi beosztásról szóló törvény végrehajtása előtt tehát törvényt kellene hozni az árvaszékek likvidálásáról. Ha a törvényhozás az árvaszéki ügyeket is a bíróság hatáskörébe utalja, gondolni kellene arra, hogy a bíróságok amugyis túl vannak terhelve és a mai bírói létszám mellett lehetetlen az árvaszéki ügyeit is a törvénytisztekekkel és a járásbíróságokkal intéztetni. Ma már a bíróságok annyi hozzájuk utalt ügyet intéznek, hogy a tulajdonképpeni törvénytiszteki ügyek intézésére nincs idejük.

Rámutatott dr. *Lalosevićs* képviselő arra is, hogy külön ügyviteli és perrendi szabályzatot kell készíteni a bíróságok részére az árvaszéki ügyekben, mert a tartományi beosztásról szóló törvény megszünteti az árvaszékek felelősét is. Az árvaszéki ügyeket másodfokon a közigazgatási bizottság gyám- és árvaügyi albizottsága intézi. Minthogy azonban a közigazgatási bizottság is megszűnik, arról is gondoskodnia kell a törvényhozásnak, hogy felelősségi hatóságát statuáljon.

Ugyanebben a felszólalásában kifejtette *Lalosevićs* képviselő azt is, hogy a közigazgatási bizottság a szorosán vett közigazgatási felügyeleti hatáskörön kívül bizonyos bírói funkciókat is végzett. Bíraskodott bizonyos erdei kihágási ügyekben, másodfoku hatóság volt az

adóügyek nagy kategóriájában. Ezek az ügyek gazdátlanul maradtak. Mert bár a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóügyeit egy költségvetési törvény kivette a közigazgatási bizottság hatásköréből, az adóügyek széles kategóriáját intézi még ez a szerv.

Lalosevićs felszólalását a radikális párt nagy figyelemmel hallgatta.

Majdnem két éve van már meg a tartományi beosztásról szóló törvény és csak most volt alkalom, hogy rámutassanak ezekre a hiányokra. Ha a vajdasági képviselőknek alkalmat adnának, hogy a törvények meghozatala előtt részletesebben kifejthessék véleményüket, a törvények pontosabbak lennének s a végrehajtás során nem ütköznének ki lépten-nyomon hiányosságok.

A nyugdíjasok ügye a Népszövetség előtt

A magyar kormány békes meg- egyezést kíván az utódállamokkal

Budapestről jelentik: Gróf *Bethlen* István miniszterelnök a Népszövetség december 5-én kezdődő ülésén a kisebbségi kérdés és a tisztviselői státusz rendezésén kívül szóváteszi a nyugdíjasok ügyét is.

A nyugdíjasokról a magyar kormány részletes memorandumot dolgozott ki, amelyben számszerű adatokkal kimutatja, hogy Magyarország a nyugdíjasok ellátásában aránytalanul és erején felül kiveszi részét, sokkal több nyugdíjat fizet ki, mint amennyire területe arányában a békeszerződések rendelkezései kötelezik. A memorandumban a magyar kormány azt javasolja, hogy a Népszövetség vegye kezébe a nyugdíjasok ügyét és hasson oda, hogy ebben a kérdésben Magyarország az utódállamokkal: Romániával, az SHS. királysággal és Csehszlovákiával meg- egyezést létesíthessen.

A magyar kormány reméli, hogy a Népszövetség útján sikerülni fog a nyugdíjasok ügyét véglegesen rendezni

Babits Mihály:

Siremlék

Engem nem látott senki még. S az évek suhantak. Minden évben egy-egy látóul hullott le rólam: mégis csupa látóul a telkem; s busan hátrálnak az évek.

Ki fog meg engem? Mint a hal, kisiklom; Próteuszként változom és elomlok, mint sima hab. Oh változom s elomlok míg élek, s minden marokból kisiklom.

De ha meghalok, kikelek mezíten koporsómból, sirom fölé örökre szobornak állni s maradvány örökre láthatón, modulatlan és mezíten.

Madarak jönnek s szállnak: én csak állok. A nap kisüt s mosolygok: szürke felhő árnyékoz s elborulok, mint a felhő; s a zápor is sűrűbb lesz, ahol állok.

Ádám kertjében

Irtó: Juhász Gyula

Nagyon szeretem a holtak városát, örömmel szoktam bolyongani az öskertben, ahogy egy réges-régen elporladt magyar poéta a temetőt elnevezte. Én több életet találok benne, mint az uccákon, a házak között, ahol annyi gyász és annyi nyomoruság ballag és lohol az ismeretlen állomás felé. Az éle-

tünk ma olyan vigasztalan és a temetőnek olyan biztató a békéje és nyugalma. Itt örök dolgok intenek felénk és nem zavar a földi láрма; a városi zaj. A legmélyebb tragédiát, a dán királyfi történetét is a temető kertjében olvastam, egészen fiatalon. Akkor szerettem volna állandóan ide költözni, egyelőre még nem a föld alá, csak a kis csöszházba, ahol Ádám lakott, aki örízte a boldogultak álmait, koszoruit és virágait.

Ádámról az első ember jutott az eszembe, aki paradicsomban élt és evett a tudás fájából. Az én Ádámom, a derék csösz egészen jól érezte magát a halál paradicsomában. Nem hasonlított Hamlet két sirásójának egyikéhez sem, józan és csöndes ember volt, majdnem olyan csöndes, mint azok, akik odalenn pihennek. De ő nem pihent soha, mindig talált egy hantot, amelyet dombolni kellett, vagy amelynek megbillent a fakeresztje. Igen mértékletesen élt, nem akart idő előtt leszállani a földbe, amelyből vétetett és amelyből jól és bölcsen megélt.

Ismerte minden zegét-zugát a temetőnek, az egyre épülő és szé- pülő néma városnak, amelynek ő lett polgármestere. Nem volt babonás, nem látott soha kísérteteket, hiszen jól tudta, eleget szem-

lélte, hogy milyen serény és alapos munka folyik az egy láb mélyben és Hamlet olvasása nélkül is rájött arra a filozófiára, amely fejedelmi Cézár és szegény Yorik egyenlőségét hirdeti a porban. De azért nem lett mélabus, ellenkezőleg, igen szerette az életet, amelynek végét naponta szemlélhette.

Nagyapám volt akkor a temető gondnoka és én gyakran sétáltam ki a temetőbe a fiatalos öreg úrral, megtekinteni Ádámot és a sírokat. Ekkor szerettem meg a temetőket, a sötét tujákkal és a fehér obeliszekkel, amelyek között vidám gyíkok kergetőznek a napon és öreg anyókák üdögélnék a padon. Különös kedvtelém volt kibetűzni a törött márványokon a régen elköltözöttnek nevét és évszámát és elgondolni, hogy milyen lehettek, mit akartak és mit csináltak ezen a földön, amely most oly közönyösen domborodik följük?

Egy nap a számtanból elégtelenre feleltem és iskola után egyenesen a temetőnek tartottam. Nagyon fájt gyermekszívem, az egész világot álmaim temetőjének láttam és csak itt, a sírok között, a legmélyebb magányban enyhült egy kissé roppant keserűségem. Éppen temetés volt, egy nyugdíjas számtanácsost hoztak ki örök pihenőre.

Nagyon gyér »közönsége« akadt, amely utolsó útján végig kitartott mellette, néhány kartársá jött el hivatalából, szintén nyugdíjasok, azok is már arra a meszely borra gondoltak, amelyet a szomorú aktus után a rendes kocsmájukban megisznak. A szegény megboldogultat egyszerűen letették a földre, az emberek komoly képpel állottak körül a gödröt, mint a fényképezés előtt szokás, rögzök ünnepelesen dübörödték és amikor mindenek vége volt, az egyik gyászoló kartárs a siri csöndben megjegyezte:

— Most már az öreget a földalatti számkukacokra bizzuk. Majd elvégzik őket a többi becsülettel.

A számtanácsosról egyszerre eszembe jutott a számtantanárom. Ő is így fog feküdni, a deszkák közé zárva, a homályban, egyedül, hangtalanul. Nem fog kérdezni többet, én pedig élek és dalolok tovább. Már nem is fájt az iskolai kudarcom, szabadnak és erősnek éreztem magamat az enyészet országában. Leültem a számtanácsos sirja szélére, a kereszt tövébe és verset írtam az örökkévaló dolgokról.

A temető megvigasztalt és föl- emelt. Azóta oda járok, valahányszor panaszom van az élők ellen. Mindennap kimegyek a temetőbe.

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A kisebbségi jogokról és azok védelméről Romániában érdekes tanulmány jelent meg a dr. Sottile egyetemi tanár által szerkesztett »Revue de droit international« című genfi folyóirat legutóbbi számában dr. Balogh Arthur volt kolozsvári egyetemi tanár tollából. A huszoldalas tanulmány tömör összefoglalását adja a nemzeti kisebbségi jogok természetének, kiemelve, hogy azokat épen nem lehet kiváltságoknak tekinteni, sőt ellenkezőleg ezek a jogok mellőzhetetlenek a szabadság szempontjából és egyetlen modern állam se zárkózhatik el az elől, hogy ezeket megadja és biztosítsa. Ahhoz azonban, hogy ezek a jogok élő valósággá váljanak, feltétlenül szükséges, hogy velük minden kínálkozó alkalommal számoljon a törvényhozás és a kisebbségi jogok bírói védelemben részesüljenek. Romániában ez mindeddig nem történt meg; eklatáns példa erre többek közt a magánoktatási törvényjavaslat, amely a kisebbségi jogokat sértő számos rendelkezést tartalmaz. A tanulmány, amely »Les droits des Minorités et la Défense de ces Droits en Roumanie« címen külön lenyomatként is megjelent, minden politikától mentesen, mindvégig tudományos alapon álló összefoglalását adja a kisebbségi kérdés jogi állásának Romániában.

*

Autonomia jelszavával küzdenek a szlovenszkói magyar pártok az országos választási propaganda-harcban. A keresztényszocialista párt elnöke Szüllő Géza egy népgyűlésen így adta ki a jelszót: »Mi szlovenszkójak — mondotta — nemzeti autonómiát akarunk és csak közjogi kapcsolatot tartunk fenn Csehországgal, míg a németeknek kedvez az, hogy mi Szlovenszkóban »Absatzgebiet« vagyunk, erőforrás. Ők Csehországban autonómia nélkül akarják a maguk gazdasági és szellemi fölényét. Hogy ez így van, legjobban igazolja az, hogy a keresztény szocialisták megragadták az együttműködést Szentlívny pártjával, mert erősen magyar, erősen szlovák, erősen német és autonómista érzésű«.

*

Duca külügyminiszter legutóbbi szenatori beszédében foglalkozott a kisebbségi kérdéssel és kijelentette, hogy a román kormány a kisebbségi jogokat respektálni akarja, nem csak azért mert a békeszerződések biztosítják, hanem mert a román nép tapasztalatból tudja, hogy mivé, hová vezet a nemzetiségellenes politika. A kisebbségeknek azonban nem szabad elfelejteniük, hogy kötelességeink is vannak, még pedig, hogy jogaikért való harcukat ne hagyják agitációjává fajulni. A magyar parlamentben elhangzott beszédek a legjobbkor jöttek, mert megmutatták a magyar parlament mentalitását. A kisebbségi kérdést Magyarországon revans eszméül használják fel.

— A kisebbségek jegyezzék meg — fejezte be Duca — hogy jogaik eléréséhez nem Genf a legközelebbi út, hanem Bukarest.

*

Kolozsvár most készítette el jövő évi költségvetését, mely igen mostohán bánik a város magyar intézményeivel. Az egyik kolozsvári magyar lap a költségvetést ismertetően, így panaszodik: Nem emlegetjük a kisebbségi szerződés sokat idézett szakaszát, mely egészen világosan előírja, hogy a városok és egyéb közületek méltányos részt tartoznak juttatni a kisebbségeknek is azokból az összegekből, melyeket kulturális törekvések támogatására kiadnak. Nemcsak ezt a tételes intézkedést, hanem a jóízű és a legelőnyösebb igazságszétet mélyen

sérti az a tény, hogy Kolozsvár városa 75 millió bevételéből alig néhány milliót juttatott magyar kulturális és művészeti célokra. A kiadások hosszú sorába, egyetlenegy tételt tudunk fel-fedezni, mely a kisebbségi kultúra támogatásáról beszél. Azt a 82.000 lejt kitevő összeget, mellyel a város a Ma-

gyar Színház világításának kiadásához hozzájárult. Ezzel szemben azonban a Román Nemzeti Színház, mely tudvaleg sok-sok millió közvetlen államsegélyt és messze menő adókedvezményeket élvez, fűtési és világítási költségeire 455.000 lejt kapott az elmúlt évben a várostól.

PLAKÁT A HOLTTESTEKEN VÁLTOZATLANUL SÜLYOS A FRANCIÁK HELYZETE SZIRIÁBAN

Párisból jelentik: A franciák katonai helyzete Szíriában nem javult. A druzok még mindig megszállva tartják a Damaszkusz és Hous közötti egész területet és támadást készítenek elő, hogy a damaszkuszi vasutvonal egy részét megsemmisítsék.

A francia hadvezetőség három arabot, akik résztvettek Bagdad mellett egy franciák elleni támadásban és ott egy francia kapitányt, valamint több katonát megölték, nagy nyilvánosság előtt felakasztottak. Holttestükre plakátot akasztottak, amelyen ismertették bűntettüket és kivégzésük okát.

A marokkói hadszíntérről érkező jelentések szerint Gardiner angol kereskedő, aki Abd el Krim legbizalmasabb tanácsadója, több rifiakó kíséretében Tangerbe érkezett, hogy a béketárgyalásokat felvegye. Mellilai jelentés szerint ott az a hír terjedt el, hogy Abd el Krim fivérének meggyilkolták.

A Temps szerint San Julio tábornok, az új spanyol főparancsnok feltűnő nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy még negyvenezer emberre van szükség, hogy a marokkói háború befejezhető legyen. A nyilatkozat Párisban nagy nyugtalanságot keltett.

A Népszövetség egységes front Szovjetország ellen

Miért nem lép be a szovjetkormány a nemzetek szövetségébe? Rakovszki londoni orosz követ nyilatkozata

Londonból jelentik: Az Observer meginterjúvolta Rakovszki orosz kommunista-vezért abból az alkalomból, hogy ő lett a szovjetunió londoni nagykövete. Rakovszki megmagyarázta, hogy Szovjet-Oroszország miért marad a Népszövetségen kívül, holott elismeri, hogy ennek a nemzetközi intézménynek nagy hivatása van gazdasági és politikai téren egyaránt.

— Két főcélt tűzött maga elé a Népszövetség — jegyezte meg Rakovszki — a lefegyverezést és a biztonságot. Ami a lefegyverezést illeti, e tekintetben Oroszország kész nagyon messzi menni, de föltéve természetesen, hogy minden más állam aláveti magát a lefegyverezés egyformára mértékének.

A szovjetkormány becsületesen teljesítene minden kötelezettséget, amelyet ebben az irányban magára vállalna. Ami

a biztonságot illeti, a Népszövetség ezt a problémát csak a mostani határok megóvásában látja, holott Szovjetország szempontjából nem ez a fődolog, hanem az ország szerkezete és az új társadalmi rend. Egyetlen államnak, még a német birodalomnak sem kell attól tartania, hogyha belép a Népszövetségbe, azzal a lépésével az ország szociális szerkezetét veszélyezteti, egyedül csak Szovjet-Oroszországnak, mert hiszen a népek szövetségében tömörült országok strukturája homlokegyenest ellenkezik Oroszországgal és a Népszövetség ugyszólván egységes blokk Oroszország ellen, annak keretei között tehát Szovjet-Oroszország nem volna képes a maga állami érdekeit megvédelmezni. Ez a legnagyobb akadálya annak, hogy Szovjet-Oroszország belépjen a Népszövetségbe.

A német párt tiltakozása a trieszti atrocitások ellen

A jugoszláviai német kisebbség együttérzéséről biztosítja az olaszországi szlávokat

Beogradból jelentik: A politikai köröket még mindig élénken foglalkoztatják a trieszti események és a vasárnapi zagrebi olaszellenes tüntetések. A képviselők általában türelmetlenül és nagy érdeklődéssel várják Nincics külügyminiszter kedden tartandó érdekes nyilatkozatát a kormány álláspontjáról.

A német képviselők parlamenti klubja hétfőn délelőtt ülést tartott, amelyen foglalkozott a trieszti eseményekkel és élesen elítélte a fasiszták rombolását. Az ülésről a német párt a következő kommunikét adta ki:

— Az olaszországi békeszerető szlovén lakosság ellen az ottani fasiszták kilengéseket követtek el. Az Edinost nyomdájának lerombolása a sajtó- és gondolat-szabadság utolsó mentsvárának a lerombolását jelenti. Az SHS királyság német nemzeti kisebbségében ez az esemény a legmélyebb megdöbbenést kelti. Egész Európa tiltakozik az ilyen erőszak ellen. Az olaszországi szláv kisebbséget, amely senki ellen sem vétett és amely vérrokoni kötelekekkel van hozzákapsolva az SHS királyság államalkotó népéhez, az itteni német nemzeti kisebbség legnagyobb szimpá-

tiájáról biztosítja. A trieszti kilengések ellen az egész kulturvilág tiltakozni fog, mert ezzel a nemzeti kisebbségek legelőnyösebb jogait tiporták sárba.

A kommunikét dr. Kraft, dr. Moser, Grassl, Neuner és Schumacher német képviselők írták alá.

Az ülésen elhatározták még, hogy a német klub nevében dr. Moser, a parlamenti klub alelnöke levelet fog intézni dr. Wolfan képviselőhöz, az olaszországi szláv kisebbség vezetőjéhez, amelyben a legelőnyösebben elítéli a trieszti eseményeket, szimpátiájáról biztosítja az olaszországi szláv kisebbséget és amennyiben módjában áll, sulyos helyzetében a lehető legnagyobb támogatni fogja.

Letartóztatások Zagrebban az olasz zászló elégetése miatt

Zagreből jelentik: A zagrebi tüntetésekkel kapcsolatban a rendőrség felsőbb helyről érkezett utasításra hivatkozva, erőlyes nyomozást indított az olasz lobogó elégetése ügyében. Hétfőn délelőtt nyolc egyetemi hallgatót letartóztattak a rendőrség azon gyanu alapján, hogy részesei az olasz zászló elégetésének. A letartóztatottak közül

később kettőt szabadonbocsajtottak. A rendőrség eljárása Zagrebban nagy elkeseredést keltett.

Az egyetemi ifjuság csütörtökön, a rapallói szerződés megkötésének ötödik évfordulója alkalmából újabb tüntetésekre készült.

Zárából érkezett jelentés szerint, amelyet azonban fenntartással kell fogadni, ott a zagrebi olasz zászló elégetése miatt nagy tüntetés volt. Az olasz tüntetők megtámadták a jugoszláv konzulátust is.

Triesztben megtámadták az orosz konzulátust is

A trieszti fasiszta zavargások rémtetteiről egyébként csak most érkeznek jelentések. Az újabb jelentések szerint a fasiszták az orosz konzulátust is megtámadták. Fegyveresen behatoltak a konzulátus épületébe és követelték, hogy Mussolini megmenekülése alkalmából tüzzék ki a lobogót. A követségen engedtek is a fegyveres erőszaknak és kitűzték a vörös szovjetlobogót. Ez még inkább fokozta a fasiszták dühét, akik állítólag a konzulátus két tisztviselőjét meggyilkolták.

A szalma miatt

tömeges rendőrségi eljárás indult a szubotikai gazdák ellen

A szubotikai rendőrség az utóbbi időben tömegesen indított eljárást szubotikai gazdákkal szemben, azon a címen, hogy a megengedettnél nagyobb mennyiségű szalmát hordtak be földjükről, városi lakásukra. A városi szabályrendelet ugyanis tüzendészeti szempontból előírja, hogy mindenki csak annyi szalmát tarthat a lakásán, amennyi egy hónapi tüzelőanyagként megfelel. Néhány nappal ezelőtt detektívek jártak be a várost és azok ellen, akiknek a lakásán több szalmát találtak, mint amennyit a szabályrendelet értelmében szabad tartani, megtették a feljelentést.

A szubotikai gazdák hétfőn délelőtt küldöttségileg keresték fel panaszukkal Rajcsics Sándor helyettes-polgármestert. A küldöttség tagjai elmondták, hogy szalmájukat kényszerűségből hordták be a földről, mert ott máskülönben ellopják. Kérték azután a polgármestert, hogy a tanács valamiképp módosítsa a szabályrendelet erre vonatkozó szakaszát, amely nem felel meg a mai viszonyoknak.

Rajcsics helyettes-polgármester válaszában kijelentette, hogy a szabályrendelet módosítása a városi közgyűlés elé tartozik és egyben azt a tanácsot adta a gazdáknak, hogy a november 17-iki közgyűlésre tegyenek indítványt a szabályrendelet módosítására. A városi tanács az indítványt támogatni fogja.

Kibővül

a szubotikai városi könyvtár

A közoktatásügyi miniszter a városnak adományozta a tanítóképző magyar könyvtárát

A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a szubotikai tanítóképző igazgatója az intézet magyar nyelvű könyvtárát a szubotikai közkönyvtárnak adja át. A preparandia magyar könyvtárában, amelyet a miniszterium Subotica városnak adományoz, nagyértékű könyvek vannak. Hétfőn délelőtt megjelent Mándics Mijo könyvtárigazgatójánál Vujics Grgur, a tanítóképzőintézet igazgatója és értesítette a miniszterium rendelkezéséről, egyben megbeszélést folytatott vele, hogy a több ezer könyvből álló könyvtár mikor és hogyan szállítsák át a városi könyvtár helyiségeibe. Elhatározták, hogy a kérdést a városi tanács elé terjesztik, mivel a könyvtár átszállítása váratlan kiadásokat jelent a városnak.

A preparandia könyvtárát 1918-ban az októberi forradalom alatt a katonaság és a tömeg ki akarta fosztani, amit Mándics Mijo akkori kerületi tanfelügyelő, a könyvtár mostani igazgatója akadályozott meg.

CIRKUSZ

Szavak

Ezt ideges emberek ismerik, ezt az idegességet, a szavakkal való játékot — nem szójáték, az megint más, annak, ha rossz is, megvan a mentsége, hogy valami rejtett elmésséget akar mondani, célja van, mulattatni szeretne. Arra az ideges szó-ficamításra gondolok, ami hasonlít bizonyos ideges, szórakozott mozdulathoz, mikor el akarjuk terelni a figyelmünket vagy koncentrálni — ujropogtatás, dobolás, az asztalon, fülcimpárgatás, áll-huzogatás, (mintha szakállat simogatnánk). A gondolkodó ember homlokát dörzsöli, a szerelmet valló boldogtalan szívéhez kap. Csupa fölösleges mozdulat, de nem tudunk ellenni nélküle.

Az emberekkel, sokféle emberrel érintkező, folytonosan beszédre, szavakra utalt városi emberben — hát még ha mesterségénél fogva is szavakkal dolgozik szegény! — válhatik ideges kényszerre ez, a szavakkal való babrálás, gyömszölés — olyanféle szokás, mint amilyen a zongoristáé, aki ujjait masszirozza, vagy a festőé, hogy mindent kicsit összehúzott szemmel néz, képpé komponál.

Közöttünk, szavakkal dolgozók, írók és beszélők között ebből a szempontból kétféle fajtát különböztetek meg: és pedig olyant, aki szintén így van ezzel a dologgal, mint én és olyant, aki letagadja, hogy így van vele. Mert én bizony most őszintén be fogom vallani, hogy vagyok vele.

Bevallom neked is ifju hívő, aki a vilámosan, miközben tiszteletteljes pillantásod elárulja, mire gondolsz: arra gondolsz, hogy én most biztosan halhatatlan remekművek alapját építem magamban, vagy verset komponálok — nos hát, bevallom neked, hogy az eliető cégtáblákat nézem és mindegyiken elolvasom a feliratot, de fordítva, hogy mi jön ki belőle. És százszor rájöttem már, hogy »takarék« az visszafelé »kérakat«, ami pontosan »kirakat«-nak hangzik. És örült öröminöm volt, mikor betekintni való visszafelé-olvasás után ilyen felfedezésekre bukkanom, hogy »szerda« az visszafelé »adressz« és »szeretni« az visszafelé »iffiteresz« és »kelet« az visszafelé »telek« és »ingovány« az »nyávogni«, ki sem mondhatom, mennyire irigyeltem költőtársamat, Babits Mihályt, aki rájött, hogy erőszakos az visszafelé »sok a szőre« és »római fővezér« az »rézevő fia, Mór.«

Én bevallom, hogy én minden szót, ami eszemletembe kerül, mielőtt felhasználom, előbb megszagolom, feldobom, leejtem, kifordítom — játszom vele, mint macska az egérrel, csak azután kapom be. Az én rokonom volt, aki az elemi iskolában azt a csodálatos dolgot kitalálta, hogy aszongya »egy telendő, két telendő, három telendő, négy telendő... kilenc telendő, tíz telendő.« Én bevallom, nem bánom, legyek csak én hülye, a többieknek joguk van letagadni, — hogy mikor a szénkereskedő feljön és előadást tart nekem, komoly családapának a közlő térről és a koksztól, hogy én közben ezt ismételve magamban göresösen »én kokok, te koks, ő kok.« És mikor egy rezgőszakállu miniszterrel beszéltem egyszer és ő azt mondta, »mérv-adó«, én magamban azt kérdeztem tőle »mér ne volna adó?« és mikor azt mondta »ám mérlegeljen«, azt felelte neki az én lelkem, titokban »ám jó, mér ne legeljek?«, valamint jó hívesemnek, aki csitított, hogy ne mérlegeljek, annyit feleltem bensőmben »mér ne gelődjek?«

Én bevallom, ha ezt a szót hallom, hogy »szelámlik«, akkor én villámlást látok, mert mennydörög és szelámlik. És ha komoly természetudományos könyvet olvasok a bálnáról, vagy az angolnáról: el nem mlasztom kár-

örömmel hozzátenni magamban: — az ám, bálna, ha lehetne, — angolna is, csak hogy nem lehet ám. Ugyanez a meggyőződés erről a szóról is, hogy lekarna, ami szláv nyelven gyógyszer-tárt jelent. Lekarna, persze, hogy lekarna, ha akarna. De nem akar.

Én bevallom, sok évvel ezelőtt, mikor azzal a híres vezérrel, Prek Bib Dodával azok a megrendítő dolgok voltak az újságban, én megálltam az ucca közepén s mielőtt érdemben foglalkoztam volna a tragédia európai jelentőségével, előbb gyorsan elmondtam magamban a következő verset:

Édes lányom, Bib Doda
Én is úgy bíbtem doda
Még tizenhatéves koromba.

Én tudom például, hogy »naplemente« ez egy szép magyar szó. De nekem olaszosan ejtve is tetszik, hangsúllyal az utolsó előtti szótagon, így »naple —

mente!« vagy franciásan »naplömant!«. Nekem ez a szó, hogy »tanítani« mindig négerül fog hangzani és ez a szó »hajlam« mindig zsidóul, így »chajlam«. Én, ha egy angol regényben tizenegy borostyánfésűről van szó, pillanatig se felejttem el, hogy ezt magyarul kell olvasni, így: »tizen embercomb«. És »harisnya«, ez a szó mindig feltételes marad nekem. Ha risnya — de nem ris.

Mert nekem a szó, azonkívül, amit jelent, érzéki gyönyörűség is, külön, önálló életű zengése nyelvnek, szájnak, fognak, toroknak — számomra nemcsak keserű guny, de izes élvezet is, amit Hamlet felel Horátionak.

— Mit olvas, felséged?
— Szó, szó, szó...
S rögtön észreveszem, hogy így is lehetne értelmezni például, más kiejtéssel:
— Hogy van, felséged?
— Na, szo, szo, szo.

Karinthy Frigyes

Bajorország monarchista puccs előtt

Trónra akarják ültetni Ruprecht trónörökösét

Bécsből jelentik: Nyugtalanító hírek érkeznek néhány napja Bajorországból. A hírek szerint *Bajorországot monarchistapuccs fenyegeti*. Bár ezeket a híreket hivatalosan már megcáfolták, a szocialista *Münchener Post* után most a *Frankfurter Zeitung* is részletesen beszámol arról, hogy *Ruprecht volt trónörökösét a közeljövőben a bajor trónra akarják ültetni*.

A bajorországi hírek szerint *Soden* gróf volt kabinetfőnök és *Mobel* tábornok, a bajor lovasság volt parancsnoka, a bajor monarchisták vezetői,

az illetékes hatóságokhoz kérdést intéztek, hogy miképpen viselkednének a hatóságok, ha Ruprecht herceg a közeljövőben magához ragadná a hatalmat. A kormány erre a kérdés-ködére azt válaszolta, hogy bár monarchistaérzelmű, mégis kötelessége megvédeni az alkotmányt és ezért *fegyveres erővel lépne fel minden monarchista oldalról jövő puccskíséreltel szemben*.

Az erélyes válasz következtében azt hiszik, hogy a bajor monarchisták kedvezőbb időpontra halasztják a puccs keresztülvitelét.

Szubotica fekete hétfője

Huszonhárom pár kötött házasságot — Életveszélyes tolongás az anyakönyvvezetői hivatalban — Gerdece anyakönyvvezető nyilatkozata a rejtélyes házassági járványról

A szubotica anyakönyvi hivatalban hétfőn szokatlanul élénk volt a forgalom. A hivatal előtti folyosóra már reggel nyolc órakor ki lehetett volna tenni a »megtelt« táblát, tíz óra tájban pedig szinte életveszélyessé vált a tolongás. Szemlesütött, piruló hölgyek, frissen borotvált urak, mirtuszkoszorúk és virágcsokrok szorongtak egymásba préselve, mintha máris egy örök életre sajtolták volna össze őket. Bent az anyakönyvi hivatalban pedig Gerdece Tésó anyakönyvvezető reggel nyolctól délután félkettőig alig győzte az esketéseket és az azzal járó hivatalból gratulációkat. A háborus években a kenyérjegyesek álltak úgy sorban a péküzletek előtt, mint hétfőn a jegyesek az anyakönyvi hivatal folyosóján.

Az első órákban senki sem tudta okát adni, hogy vajon miért örvend oly szokatlanul nagy látogatottságnak az anyakönyvi hivatal. Tudakozódtunk, érdeklődtünk, tapogatóztunk, megszólítottuk a házasságközveszélyes réve előtt álló és a révbe már bejutott párokat, de mindenkitől csak azt a választ kaptuk: — Fogalmunk sincs róla. Mi már régóta erre a napra terveztük...

Mintha minden szubotica szerelmespár összebeszél volna. Félegykor benyomultunk Gerdece anyakönyvvezető elé, aki ekkor már parfümárban uszott. Soha ilyen szagos még nem volt ez a hivatal.

— Mi történhetett ma, hogy...? — kérdeztük.

— Nem tudom — válaszolta az anyakönyvvezető gyöngyöző hom-

lokát törölgetve — eddig *huszonhárom pár lépett ma házasságra*, uram, azelőtt hat hét alatt nem volt ennyinyi házasságkötés. Rendes körülmények között, még a farsangot is beleszámítva, egy héten két-három esküvő szokott lenni. *Három esküvő, az már sok volt egy napon*. Kérem ebben az évben eddig *négy-százötven házasságkötés történt és ebből a számból a mai napra huszonhárom esik*. Direkt *házassági járvány tört ki*.

— Valami oka csak van? — kocháztattuk meg a kérdést.

— Sejtelmem sincs róla — mondotta — *talán a levegő... az néha közrejátszik... Kérem, tessék csak valamelyik vasárnap templomba menni*. Már hetek óta, fél óráig el-tart csak az, amíg a jegyepárokat kulturdetik a szószékről.

Gerdece anyakönyvvezető válasza nem elégített ki bennünket, tovább nyomoztunk és délután háromra ki is derült a rejtély. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a *Zsivot kiházásító-egylet hétfőn kezdte meg aktív működését*, azaz hétfőn már folyósította az egyesület pénztára a házasságkötési segélyösszegeket mindazoknak a tagjainak, a kik házasságra lépnek. Az alapszabályok értelmében, *minden házasságra lépett tag hétfőn huszezer dinárt kapott*, a huszonhárom párnak tehát *összesen kilencszázhuszezer dinárt fizettek ki*. Majdnem egymillió dinár egy napon.

Ez a vidámabb része a házassági aktusnak. A másik része a még meg nem házasodott tagokra tarto-

zik. Ezeknek az alapszabályok értelmében esetenként huszonöt dinár pótdíjat kell fizetniük. Látszatra nem sok, de ha naponként annyi tag járul az anyakönyvvezető elé, mint hétfőn, akkor esetenként is, megösszesen is, nagyon sok. Hétfőn *minden még meg nem házasodott tagnak ezerszázötven dinárt kellett kifizetni pótdíj címén*.

Ezután pedig így lesz, amíg a kiházásító egyesületek élnek. Amor jól arat. Naponként tizenöt-husz-huszonhárom. Mindenesetre ez a hét jól kezdődött...

Jakab helyett Ignác

Kommunista pártvezér és fajvédő szerkesztő közös sajtópöre

Budapestről jelentik: Az ügyészség izgatás és lázítás miatt vádat emelt Gögös Ignác famunkás és Anka János hírlapíró ellen, akiknek sajtópöret szerdán fogja tárgyalni a budapesti törvényszék. A pört azt teszi érdekessé, hogy Gögös tagja volt *Öri Károly* és *Hámán Kató*val együtt annak a *háromtagú kommunista pártvezetőségnek*, amelyet *Rákosi Mátyás* volt népbiztossal együtt legutóbb őrizetbevettek, míg Anka János a fajvédők nemrég megszünt napilapjának, *A Nép*-nek volt felelős szerkesztője.

Az ügyészség Gögösnek „A burzsoá cselédek harcbanemnek“ című röpiratát inkrimálta, amely tulajdonképpen a szociáldemokrata-párt ellen íródott, de államellenes izgatást is tartalmaz. A fajvédő sajtó — mint emlékeztetés — annakidején nagyban támogatta a *Magyarországi Szocialista Munkáspárt* névet szervező kommunista-csoportot és ezért Gögös röpiratát *A Nép*-nek adta át közlésre.

A röpirathoz *A Nép* vezércikk alakjában kommentárt is fűzött, amelyben élesen megtámadta és a szokásos antiszemita-fraszológiával le-jakabozta a szociáldemokrata-pártot és azzal szemben védelmébe vette a kommunista szervezkedést. Gögös Ignác a röpirat, Anka a vezércikk miatt kerül a vádlottak padjára.

A szőke nő

Letartóztatták a jugoszláv-magyar milliárdos vámcsalás tetteseinek megszöktetőjét

Budapestről jelentik: A rendőrség a milliárdos jugoszláv-magyar vámcsalás ügyében — amelyről a *Bácsmegyei Napló* legutóbb részletesen beszámolt — folytatja a nyomozást. Az ügyben vasárnap reggel érdekes fordulat történt. Amint ismeretes, a vámcsalást valószínűleg bünszövetkezet követte el, amelynek tagjai fővárosi szállítók és vasúti alkalmazottak voltak. Három vasúti al-tisztet, akik a nyugati pályaudvarnál teljesítettek szolgálatot, már néhány nappal ezelőtt őrizetbe is helyeztek. A nyomozás során megállapították, hogy az egész vámcsalási szövetkezet megalapítója és irányítója egy budapesti kereskedő volt, erről azonban vasárnap reggel kiderült, hogy *külföldre szökött*. A rendőrség azonnal a szökés körülményeit kutatta és még vasárnap délelőtt sikerült kinyomozni, hogy a vámcsalás főtettesét egy *huszonkét éves, szőke hivatalnokleány szöktette meg*. A detektívek a szöktetéssel gyanúsított fiatal leányt szürke kosztümben és kezében utitáskával, vasárnap délben már elő is állították. Eppen utra készült, valószínű, hogy ő is szökni akart. A fiatal, feltűnően csinos hivatalnokleány semmit sem akart tudni a megszökött kereskedőről, a nála levő börtöndben azonban számos olyan dokumentumot találtak, amelyek *elárulják, hogy a szőke-kevényel közeli nexusban volt* és szökését elősegítette. A leányt egyelőre őrizetbe helyezték.

Ciankáli és szerelem

Sámson Mária operaénekesnő hugának tragédiája Newyorkban

Newyorkból jelentik: Megrázó körülmények közt vált meg az élettől Sámson Mária amerikai magyar operaénekesnő huszonhároméves huga, Sámson Berta, aki ciankálival megmérgezte magát. A feltűnően szép fiatal leány a ciankált, amit a *Flower Hospital* laboratóriumából szerzett — itt dolgozott mint bakteriológus — egy Lux Jenő nevű mérnök lakása előtt a W. 95. ucca 145. számú ház kapujában vette be. Tudta, hogy pár perc kérdése a halál, gyorsan becsöngetett és egy aszszonynak, aki ajtót nyitott, Lux Jenőhöz címzett levelet adott át.

Az asszony azonban azt felelte, hogy ő nem cseléd, vigye fel a levelet maga. Sámson Berta erőt vett a rettenetes fájdalomokon, amelyek már tépni kezdték belülről és megindult a lépcsőn felfelé. Nem tudott Lux Jenő lakásáig fejutnit Egy emelettel lejjebb megtántorodott és összeesett. A zuhanást meghallotta Lux Jenő és bátyjával, dr. Lux Árpáddal, a *Montefiore* kórház orvosával, aki épp látogatásban volt náia, kirohant. Az orvos azonban már nem segíthetett. Dr. Lux Árpád csak a halált tudta konstatálni.

Az öngyilkos leány két gyászkeretes levelet szorongatott a kezében. Az egyik Lux Jenőnek, a másik Sámson Máriaéknak szólt. Hogy mi volt a Lux Jenőhöz címzett levélben, arról a nyilvánosság nem szerzett tudomást. A nővérének címzett levélben végrendekezett Sámson Berta és meghagyta, hogy éssé el holttestét.

A tragikus eset a newyorki magyarság körében osztatlan részvételt keltett.

Két havi fogház a levették kritizálásáért

Fényes László nemzetgyalázási pöre a pécsi törvényszéken

Pécsről jelentik: Érdekes sajtópert tárgyalta hétfőn a pécsi törvényszék. Egy évvel ezelőtt Baranyában a falvak népe, különösen pedig a bányamunkások zaklatásoknak voltak kitéve, amiért egyesek nem akarták fiaikat az ugynevezett Levente-egyesületbe beírtni. A panaszok ügyében Fényes László annak idején nyomozta a baranyai községekben és ez év elején cikket írt a *Népszavd*-ba a lánycsöki levante-ügyről. A cikk szerint a baranyamegyei községekben súlyos zaklatással kényszerítik a helyi hatóságok a nagyrészt szegénysorsú szülőket arra, hogy a levante-gyakorlatokra küldjék fiaikat és akik ezt nem teszik, azokat pénzbüntetésekkel sújtják és azokat oly kiméltlenül hajlítják be, hogy némely családnak még a párnáit is elviszik. Kifejezést adott Fényes László annak a meggyőződésének, hogy a Levente-egyesület, amely miatt most a szegény lakosságnál loglalásokat végeznek, *Karralith* Jenő képviselő, a Testnevelési Tanács elnöke valószínűleg csak azért alapította, hogy magának és néhány jóemberének állást biztosítson. Az ügyet annak idején *Esztorgályos* János a parlamentben is szóváltotta.

A cikk tartalma miatt a pécsi ügyészség nemzetgyalázás büntette címén eljárást indított Fényes László ellen, a cikkben fölemlített *Karralith* Jenő, valamint a lánycsöki tanító, jegyző, községi bíró és végrehajtó pedig fölhatalmazásra üldözendő rágalalmazás vétsége címén jelentették föl. A pécsi törvény-

szék hétfőn tárgyalta az ügyet. Fényes László kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a cikket közérdekből írta. Védője dr. Vámbéry Rusztem kérte a bíróságtól a valódiság bizonyításának elrendelését és számos lánycsöki polgárt jelentettek be tanúképp a

cikkben foglaltak igazolására.

A bíróság elutasította a valódiság bizonyítására vonatkozó indítványt és Fényes Lászlót két havi fogházra, valamint két millió korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy Fényes László, mint az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

Elfogadhatatlanok Painlevé pénzügyi javaslatai

A francia nemzetvédelmi bizottság a leszerelésért

Párisból jelentik: A Painlevé-kormány pénzügyi javaslatainak hétfőre tervezett kamarai tárgyalását az utolsó percben elhalasztották, mert bár a pénzügyi bizottság elfogadta a javaslatokat, mégis azokon igen sok módosítást eszközölt és ezekkel a módosításokkal nem tudtak hétfő délutánig elkészülni. Painlevé pénzügyi javaslatait egyébként minden párt elfogadhatatlannak tartja, mert azok átmenetileg inflációt idéznének elő.

A nemzetvédelmi bizottság egyébként hétfőn elfogadta Paul Bon-

courtnek a leszerelés kérdésében benyújtott javaslatát, melyet a Népszövetség elé fognak terjeszteni. A javaslat rámutat arra, hogy nem elég a tényleges szárazföldi és tengeri haderőket csökkenteni, hanem le kell szállítani a műszaki csapatok, a tüzérség létszámát is, sőt a munició és hadianyaggyártást is lényegesen csökkenteni kell. A javaslat szükségesnek tartja, hogy a Népszövetség erős hadsereg fölött rendelkezék, hogy ezzel határozatainak mindenkiel szemben érvényt tudjon szerezni.

A feketicsi rőfös sajtópöre

Két heti fogházra ítélte a szuboticaai törvényszék dr. Dettre János rágalalmazóját

A szuboticaai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa hétfőn tárgyalta ifj. Dietrich Miklós feketicsi rőföskereskedő bűnügyét, aki ellen dr. Dettre János, a *Bácsmegeyi Napló* volt szerkesztője emelt vádat sajtó útján elkövetett rágalalmazás és becsületsértés miatt.

A feketicsi rőfös néhány hónappal ezelőtt több ízben hozzászólt az aktuális politikai problémákhoz a *Hírlap* című szuboticaai napilapban. A politikus rőfös elmefuttatásait a *Bácsmegeyi Napló* egyik vezércikke *dadogásnak* minősítette, mire ifj. Dietrich Miklós a *Hírlap* szeptember 12-iki számában nyilatkozatot tett közzé, amelyben durva támadást intézett dr. Dettre János ellen. A nyilatkozat miatt dr. Dettre János a vádlottak padjára ültette ifj. Dietrich Miklós rőföskereskedőt.

A hétfői főtárgyaláson Pavlovics István törvényszéki elnök elnökölt, a tanács tagjai voltak Sztarcevicz Mátó és Gavrics Mitán törvényszéki bírák. Dr. Dettre János főmagánvádlót Kalmár Elemér dr. ügyvéd képviselte, míg a feketicsi rőfös védelmét dr. Strelitzky Dénes ügyvéd, a *Hírlap* főszerkesztője látta el.

A főtárgyalás megnyitása után Pavlovics István elnök ismertette a vádiratot, majd dr. Strelitzky Dénes védő kifogásolta a cikk szerb nyelvű fordítását. Idézett a fordításból több mondatot, amelyek szerint nem adják vissza hiven az eredeti szöveg finom nuanszeit. Kérte, hogy a tárgyalást halasszák el és szerezenek be megfelelőbb fordítást. A bíróság nem adott helyt a védő halogatási indítványának, hanem dr. Ognyanov Szvetozár ügyvédet kirendelte tolmácként.

Az elnök ezután megkezdte ifj. Dietrich Miklós vádlott kihallgatását, aki előadta, hogy feketicsi lakos, rőföskereskedő és büntetlen előéletű.

Az elnök: Ön írta a cikket?

A vádlott: Én írtam.

Az elnök: Mit tud felhozni védelmére?

A vádlott: Kérem, a szerb szövegben lényeges eltérés van az eredeti magyar szöveggel szemben.

Az elnök: Tud ön szerbül?

A vádlott: Nem.

Az elnök: Milyen eltérések vannak a fordításban?

A vádlott: A legutolsó mondatban az eredeti cikkben az a szó, hogy »dadog-

ni«, idézőjelek közé van foglalva, míg a fordításban hiányzanak az idézőjelek.

Az elnök: Jól van, majd mi is idézőjelek közé tesszük.

A vádlott: Egyébként azt sem tudom, hogy mivel vagyok vádolva.

Az elnök: Vád alá van helyezve az egész cikk sértő tartalma miatt.

A vádlott: Kérem szépen én dr. Dettre János urat nem akartam sérteni. Az egész cikk *polémianak* volt szánva.

Az elnök felolvasta ezután az egész cikket és sorra vette a sértő kitételeket, amelyeket Dietrich igyekezett kimagyaráztni.

Dr. Kalmár Elemér, a főmagánvádló képviselője indítványozta, hogy hallgassa ki a bíróság Fischer Mórt, a Fischer és Krausz-nyomda tulajdonosát arra vonatkozólag, hogy ki a *Hírlap* tulajdonosa. A bíróság helyt adott az indítványának és kihallgatta Fischert, aki az elnök kérdésére kijelentette, hogy ő csak nyomtatja a *Hírlap*-ot, de hogy ki a lap kiadója, azt nem tudja.

Az elnök: Kítől kapja ön a pénzt a lap nyomásáért.

Fischer: A kiadóhivatali tisztviselőktől kapom, de soha se kérdeztem, hogy kiknek a nevében fizetnek.

A főmagánvádló képviselője erre azt indítványozta, hogy hallgassa meg a bíróság erre a körülményre vonatkozólag dr. Strelitzky Dénes védőt, aki a kiadó-társaságnak egyik tagja. A bíróság elrendelte dr. Strelitzky Dénes ügyvéd kihallgatását, aki előadta, hogy a *Hírlap* egy társaság tulajdona, amelynek ő egyik tagja.

Ezután az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította.

Dr. Kalmár Elemér, a főmagánvádló képviselője hivatkozott vádbeszédében arra, hogy a vádlott beismerte, hogy a cikket ő írta, emellegyva a bűnösség kérdése tisztázva van. Kérte a vádlott példás megbüntetését, mert a cikk egész tartalma a durva és indokolatlan sértések alkalmazata és a vádlott úgy a tárgyalás, mint az azt megelőző eljárás során nemcsak mentő, de még enyhítő körülményre se tudott hivatkozni. Utalt arra, hogy ez a sajtótámadás egyik összetevője annak a hajszának, amelyet dr. Dettre János ellen alacsony szárdékből vezettek és amely azt eredményezte, hogy Dettre újságírói ténykedése miatt az országból kiutasították. Dr. Strelitzky Dénes védő hivatko-

zott arra, hogy a cikkben rágalmazás tényállítása egyáltalában nincs.

— Azt elismerem — mondotta — hogy a cikk hangja nem hízelgő a főmagánvádlóra, de viszont büntetendő becsületsértés nem foglaltatik a cikkben. A vádlott felmentését kérem, bűnösség kimondása esetén pedig enyhe büntetést.

Pavlovics István elnök hosszabb tanácskozás után kihirdette a törvényszék ítéletét, amely ifj. Dietrich Miklós rőföskereskedőt dr. Dettre János sérelmére sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében bűnösnek mondta ki és ezért tízennégy napi fogházra ítélte és kötelezte kétezeröttszáz dinár költség megfizetésére.

A bíróságazítélet indokolásában kifejtte, hogy a cikk tartalma a sajtótörvény szerint büntetendő rágalalmazás tényálladékát nem meríti ki, ezért a bíróság csak becsületsértést állapított meg. A bíróság a büntetés kiszabásánál súlyosbító körülménynek vette a sértések halmazatát és a cikk durva hangját.

Az ítélet ellen dr. Kalmár Elemér felebbezést jelentett be a minősítés miatt, továbbá a büntetés súlyosbításáért és azért, mert a bíróság nem állapította meg a lapkiadó és nyomda felelősségét a bűnügyi költségekre nézve. A vádlott és védője szintén felebbeztek az ítélet ellen a bűnösség megállapítása és a büntetés nagysága miatt.

Az éjjeli menedékhely halottja

A szuboticaai Mátyás király-hotel gyásza

A Bedekker-könyvek, ha ugyan egyáltalán megemlékeznek Szuboticáról, a szállodák felsorolásánál mellőzik a Mátyás király-szálloda megemlégetését. Ez a hotel ugyanis előkelő hangzású elnevezése ellenére sem ambicionálja tulságosan, hogy vagyonos külföldiek találjanak benne átmenetileg otthont. A Mátyás király-hotel egy egészen primitív hely, sem villanyvilágítása, sem fürdőszobája, sem liftje, még csak szobalánya sincs. Vendége is csak hat van mindössze, ugynevezett *tabil*-vendégek, mondhatnánk azt is, hogy éves előfizetők. A hotel a szerb-temető alatt, a szőlők végében emelkedik, nappal rombadülő csöszkunyhónak látszik, rozoga ajtóval, kis szelelő nyílásokkal, éjjel azonban magára ölti a szállók minden ismerető jelét: a környékén megelevenedik az élet, amikor a hat, nyugovóra térő vendég feltűnik a láthatáron. Kertelés nélkül: uccakerülők, munkanélküli csavargók éjszakai menedékhelye a Hotel Mátyás király, ahol éjszakánként mindössze három dinárt kell fizetni a fekvőhelyért. Ezzel szemben akár hatan is alhatnak egy szobában, azaz csakis egy szobában és csakis hatan, azonkívül nincs hatósági ellenőrzés sem. Tehát a szálló-palota sok mindenféle előnnyel rendelkezik.

A Mátyás király-szállóban vasárnap éjszaka nagyobb forgalom volt a szoktnál, sőt a kellettnél, mert a rendőrség is látogatást tett ott, ami eddig talán még soha sem fordult elő. A különös eseménynek az az oka, hogy a menedékhelyen, a szalmán, a másik öt szendergő vendég között meghalt a hatodik, névszerint Szedlák Antal ötvenéves szuboticaai csavargó. A hirtelen termeszétesen rögtön bejelentették a rendőrségnek, ahonnan kiszálltak és megindították a nyomozást. Az orvosi vizsgálat alkalmával megállapították, hogy Szedlák vasárnap több pálinkát ivott, mint amennyit kibírt és alkoholmérgezésben halt meg. Holttestét a mentők kiszállították a hullaházba.

Ez történt vasárnap éjjel a szuboticaai Hotel Mátyás király-ban, ahol ezek után megürült egy vendégszoba: a harmadik és ötödik számú vendég között a negyedik számú fekvőhely...

KÉPES KRÓNKA

●●●

MEGBUKOTT A BUBIFRIZURA, egyelőre csak a szubotical csirkepiacra, de ez már tagadhatatlanul rossz ömen. Nem mintha a szubotical piac diktálna a divatot, éppen ellenkezőleg, mire ide eljut valami, az már mindenütt rég lejárt magától, tehát elképzelhető, mennyire a könyökén nő ki a nagyvilági nőnek a bubifrizura, ha már nálunk is ki mernek rugni rá. Vagyis: elkésett barométer vagyunk. Hiszen a párisi és az amerikai nők már rég férfiruhában jártak, bajszot növesztettek és szivaroztak, mint a mellékelt ábra mutatja, míg nálunk a papa véresre pofozta a Klárit, mert titokban lenyiratta földig érő Loreley haját és kiborítottatta a nyakát. Most azonban a bubifrizura beadta a kuicsót és ezzel a szépen nekilendült borbélyipar több nagyreményű ifja pangani fog munkaalkalom hiányában. Ime a legfrissebb prognózis.

A csirkepiacra vasárnap reggel két kofa jelent meg, akik, szakítva a mesterségükkel járó tradíciókkal, levágatták a hajukat. *Bubisra.* Két kövér, kendős kofaasszony. A terebélyes, kontyos kollegáknak táva maradt a szájuk:

— Trézsi! mi felt? — és dörzsölték antracénkéék szemüket, akár a tormareszelésnél. Am a látszat hem csalt. A két kofának kifogástalan bubifrizurája volt, még ki is bodorították, hogy öt lépésről bárki természetesen hitte volna. Na, ezt a zsbivásárt, amit a kolleganók csaptak, nem lehet reprodukálni, se írásban, se képen, még zenében se. Először egyszerre háborgott mindenki:

— Maskarát csinálnak magukból! — Megbolondultak! — Mária, Mária, mikor nő be a fejed lágya? — Nézd, az örült kotlás!

Aztán egyenként adták le lesújtó véleményüket.

A Kata Henő (*libában utazik*):
— Ki kék pofozni őket a standrul!
Az Etel mama (*pulyka szakma*):
— Ez már direkt szemtelenség!
A Rozika (*fiatal kiscsirke*):
— Nahát milyen vicces!
A két bubifrizurás kofának nem volt maradása. Még a bubis náccságák is nevettek rajtuk, főlegyesen és csufondáran. Ja, mert amit szabad Jupiterné önagságának, azt rossz néven veszik a szegény kofaasszonytól.

A JÓMÓDU PARASZTGAZDÁNAK van egy jómódu és csinos fiatal leánya, akinek viszont van egy csinos, de ágrólszakadt szeretője. A legénynek azonban ugynevezett tisztességes szándékai vannak, amit a lány boldog örömmel, míg az apa vad fogcsikorgatással honorált, olyannyira, hogy a szerelmes legénynek inába szállott a bátorsága. A zord, de gazdag apa kerekén kijelentette, hogy hallani se akar a vőjelőltről, aki szerinte »gyanus egzisztencia«. Mert a gazdag embernek ez a morálja. Pedig ő is volt valaha fiatal. Am a szerelem leleményes. Vasárnap délelőtt ünneplő-he öltözve megjelent az ifju a leányzó ősz atyjánál és iszonyatosan nyájas képpel egy kis borozásra invitálta meg. Szubotical az ilyesmit visszautasítani nem csak sértés, de szégyen is, tehát a mokány apa készséggel vette a prémes kabátját és roppantul barátságos diskurzus közepette bevonultak a Lloydal szemközti kocsmába. Ide csakis a jobb körök járnak. Már a számlálatlan literéknel tartottak, amikor a reménytelen apósjelel, a legény délibábos álmainak eszményképe, felállt vérbeborult szemekkel, átölelte az ifjút és zokogva szájoncsókolta. A legény úgy meghatódott

a nem várt szerencsétől, hogy cvikipusziiban adta vissza a csókot kamatostul. Délután két zenés embert szereztek, akik fuvola és harmonikakísérettel körítették a lélekemelő barátságot. Mint egy szerelmes pár, úgy turbékoltak az öreg és az ifju és karonfogva mentek ki az uccára is. A lány, aki a szomszéd sarokról nézte a poétikus jelenetet, ragyogó szemekkel intett szíve páriának, hogy: rajta! Itt az a ritka lélektani pillanat, amikor az apa akár ölni is kész szerelmes barátjéért. A legény ki is rukkolt vele:

— Hát ugyi Misa bácsi — ölelgette mézédésen — nekem adod a lányodat? Az öreg gazda egyszerre kijozanodott.

— Mit? Az én lányomat? Te semmikellő! — azzal nekiugrott és kétszer pofonyágtá, olyan robajjal, hogy az emberek mind beszaladtak az esernyőkért, mert azt hitték, hogy a menny dörög.

A mulatozás költségeit természetesen az ágrólszakadt ifju fizette. De azért a leányzó mégis csak hitese felesége lesz a legénynek. Ezt nem a két rettegő szerelmes, hanem egy icpici harmadik követeli, aki még megsem született, de már utban van és aki ellen már csak annál a bizonyos gólyánál van apelláta.

(t. i.)

Garibaldi tábornok fiát letartóztatták

A szocialisták és szabadkőművesek ellen nem tudnak bizonyítékot produkálni

Rómából jelentik: Garibaldi tábornokot — a nagy olasz szabadsághős fiát — a szabadelvű olasz ellenlélek vezérét hétfőn letartóztatták. Arról nem tud senki, hogy milyen bizonyítékok merültek fel a tábornok ellen és azt hiszik, hogy a *fasiszta-ellenes mozgalom vezetőit a rendőrség csak azért keveri bele a Mussolini ellen állítólag tervezett merénylet ügyében, mert a szocialistáknál és szabadkőműveseknél tar-*

tott házkutatások nem vezetnek eredményre. Garibaldi azzal vádolják, hogy ő szervezte a merényletet. Vasárnap házkutatást tartottak *Benzivegna* tábornok lakásán is, majd a tábornokot a rendőrségre vitték, ahonnan két órai vallatás után szabadonbocsátották. Arról nem szivárgott ki semmi, hogy *Benzivegna* tábornokot, aki Olaszország berlini katonai attaséja volt, mivel gyanúsítják a hatóságok.

Vági Istvánt felmentette a bíróság első izgatási pörében

Szociológiai vita a főtárgyalási elnök és a vádlott között

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék *Publik-tanácsa* hétfőn tárgyalta a letartóztatásban levő *Vági István izgatási* bünpörét. A disszidens szocialisták vezére, aki kommunizmus vádjá miatt már hónapok óta ül az ügyész-ség fogházában, a múlt év októberében *A szocializmus utja* címen előadást tartott, amelyben kijelentette, hogy a munkásságnak a *burzsoáziával, a mai társadalmi renddel megbékélni nem szabad* és felszólította a hallgatóságot, hogy a legkiméletlenebb harcot kezdje a polgárság ellen. Az előadásban résztvett a *politikai* osztály egy detektívje, akinek jelentése alapján az *ügyész-ség izgatási címén eljárást indított Vági ellen.*

A vádirat felolvasása után *Vági* kijelentette, hogy *nem érzi magát bűnösnek*, mert az előadás tisztán tudományos alapon tárgyalta a tőke és munka harcát és a szocializmus egyéb kérdéseit.

Az *elnök*: Tagja ön a szociáldemokrata-pártnak?

A *vádlott*: Csak voltam. A párt kijárt, mert a párton belül ellenzéki akciót szerveztem.

Az *elnök*: Mi volt az oka az ön kizárásának?

A *vádlott*: Mert kritizáltam azt a *gazdasági politikát, amelyet a szociáldemokrata-párt folytat.*

Az *elnök* és *Vági* között ezután hosszadalmas elméleti vita folyt le. Az *elnök* megkérdezte a *vádlottat*, hogy akarta a magyar munkásság bajait orvosolni.

A *vádlott*: Az első és legfontosabb elgondolásom az volt, hogy *elsősorban a szociáldemokrata munkásságot szellemi téren kell kiképezni.* Ha egy intelligens, képzett embertípus formálódik ki, akkor ez az embertípus nem fogja megengedni, hogy a tőke úgy *kizsákmányolja, mint ahogy kizsákmányolja most.*

Az *elnök*: De miéle tőke ellen akar ön harcolni, hiszen ebben a szerencsétlen országban nincs is tőke.

A disputát nagy hevével tovább folytatta a kíváncsi elnök. *Vági* alig győ-

zött a kérdésekre válaszolni.

Az *elnök*: Erőszakkal akarja ön megváltoztatni a munkásság helyzetét?

A *vádlott*: Nem, én a tiszta marxizmus álláspontján állok.

Az *elnök* (gunyosan): *Fehér haja lesz önnek, amikor rá fog jönni, hogy milyen sokat tévedett.* Különböen mondja, mi a magánvagyonról az ön felfogása?

A *vádlott*: Nem, én a tiszta marxizmus álláspontján állok.

Az *elnök*: És mit szól Oroszországhoz, ahol szintén visszaállították a magántulajdont?

A *vádlott*: Jól tették.

Az *elnök*: Nézze *Vági*, maga értelmes, intelligens ember, dacára, hogy csak hat elemi végzettségű. Ön sokat olvasott, de az a baja, hogy nem jutott befejezett tudományos igazságokhoz.

A *vádlott*: *Befejezett tudományos igazságok nincsenek az életben.*

A bíróság ezután kihallgatta a koronatanut, *Alberti Pál* detektívét, aki kijelentette, hogy *Vági az előadásán izgatott a társadalmi rend ellen.* *Vági* elmondta, hogy a detektív nem jegyzett semmit az előadásról, tehát pontosan nem is adhatta vissza azt, amit ő előadott. *Molnár Árpád* dr. nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, aki jelen volt az előadásról, azt vallotta, hogy emlékezete szerint *Vági egyáltalán nem tette meg az inkriminált kifejezéseket.*

A vád és védőbeszéd után a bíróság *Vági Istvánt az izgatás vádjá alól felmentette.* Az ítélet indokolása szerinti azért kellett a *vádlottat* felmenteni, mert a *detektív nem az egész előadást jegyezte fel, hanem főlegesen csak egyes mondatokat ragadott ki és azokat jegyezte fel.* Az ügyész az ítélet ellen *felbuzerálást nyújtott be.*

HÁZHELYEK

ELADÓK. — Érdeklődni lehet dr. Matijević közjegyzőnél. 9599

Az 500 dináros rejtély

A *Bácsmegeyi Napló* november 6-iki, pénteki számának azt a példányát, a melyből hiányzik a következő alcim:

és Északnémetországban Berlinben több ház összedőlt megtalálta

Dr. Bozsik Rudolfné Bačka-Topola

akinek az 500 dináros nyereményt ma kifizették.

A *Bácsmegeyi Napló* vasárnapi kiadásai között két olyan lappéldány van, a melyből az ötödik oldalon hiányzik a *Cirkusz-rovat* címe:

A Vajdasági Délbácska és a Délbácskai Vajdaság

akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappéldányok között szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől.

Aki a *Bácsmegeyi Naplóra* előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy, s 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

Vonatrablást terveztek a budapesti bombamerénylők

Márfy József leleplezése Kiss Ferencről

Budapestről jelentik: A *Márfy-pör* táblai tárgyalásának negyedik napján a bíróság folytatta a tanúkihallgatásokat. Először *Huszár Jánost*, a XI. kerületi ébredők gondnokát hallgatták ki, aki elmondta, hogy személyesen ismeri a vádlottak padján ülő *Márfy*t, *Marosit*, *Szászt*, *Horváth-Halast* és *Drenkát*. Mint az ébredők fizetések alkalmazottja, minden este a pártkörben tartózkodott. *Márfy* is minden este bent volt. Arra a napra, amikor az erzsébetvárosi bombamerénylet történt, már nem emlékszik. *Márfy* intézett ezután kérdéseket a tanuhoz és így szóba került a sokat emlegetett pénztárkönyv is, amelyről a nyomozás folyamán kiderítették, hogy a nemzetvédelmi osztály pénztárkönyve. A tanu azt állította, hogy a könyv nem a nemzetvédelmi osztályé volt.

— *Schweinitzer rendőrkapitány* — szolt közbe *Márfy* — *ennek a könyvnek az adatait is meghamisította.*

A következő tanu, *Turesik Gyula* ludovikái növények elmondta, hogy *Márfy*t az Ébredő Magyarok Egyesületéből ismeri. Arra a kérdésre, hogy mit tud a merényletről, kijelentette, hogy sem tervezésekről, sem atrocitások előkészítéséről nem hallott.

A továbbiakban a csehszlovák követtség elleni merénylet-terv ismertetése következett. Ezzel kapcsolatban szóba került az a beadványa is, amelyben *Márfy* felhívta a tábla figyelmét arra, hogy *Hetényi Imre főkapitányhelyettes feljelentette sikkasztásért, Schweinitzer József rendőrkapitányt rágalmazásért, becsületsértésért, közokirathamisításért, továbbá Hetényit és Schweinitzert együttesen hamis tanúzás és hamis vád miatt.* Büntető feljelentést adott be *Kis Ferenc* ellen, valamint feljelentette *Sebestyén Ferencet* és *Elek Hugót* is, terhelő tanuít.

Az *elnök* ezután *Kis Ferencet* hallgatta ki a csehszlovák követtség ellen tervezett bombamerénylet ügyében. *Kis Ferenc* váromlásában elmondta, hogy *Nesz Károly* vitte fel az ÉME-be, a csehszlovák követtség ellen tervezett merénylethez *Varga Ferenc*től vásárolta az ekrazitot. *Márfy József* volt az, aki felbuzerálta őt a merénylet elkövetésére

és vele a legrészletesebben megbeszélte azt.

Ezután Márfy szölytotta az elnök az emelvény elé. Márfy elmondotta, hogy Neszl mutatta be neki Kis Ferencet. Kis elmondotta neki, hogy Amerikába akar utazni és még gyilkolás árán is pénzt akar ehhez szerezni. Mérgeszt tüket kért tőle, melyeket ő tintába mártott.

— Kis, hogy pénze legyen — folytatta vallomását Márfy — azt tervezte, hogy felrobbantja a pécsi gyorsvonatot. Le is utazott Pécsre, helyszíni szemlét tartani. Azt mondotta, hogy a vonaton ugyanis csak gazdag zsidók utaznak, a robbantás után a megsebesült és meghalt gazdag zsidókat ki fogja fosztani. Én, amikor meghallottam, utasítást adtam Vargának arra, hogy rögtön vegye vissza Kisstől az ekrazitot, nehogy Kis a pécsi gyorsvonatot felrobbanthassa. Nem igaz, hogy Varga a csehszlovák követség felrobbantására adta volna az ekrazitot.

Varga Ferenc ugyancsak mindent tagadott Kis Ferenc állításaival szemben.

Halló!

Változás a telefon-előfizetés körül

Beogradból jelentik: A postaügyi miniszterium 34349. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben módosítja a telefonszabályzat tizenkettedik paragrafusát. A szóbanforgó paragrafus előírta, hogy a telefonelőfizetők az előfizetési díjakat minden év január elsejétől tizenötödikéig és július elsejétől tizenötödikéig hat-hat hónapra előre tartoznak kifizetni. A most megjelent rendelet szerint, a jövőben december 15-ikétől január elsejéig, illetve június 15-ikétől július elsejéig kell befizetni a telefondíjakat.

A rendeletet azzal indokolja a miniszterium, hogy azok, akik le akarják szereltetni telefonjukat, nem jelentik be szándékukat idején és így a még ki nem fizetett időre, azaz január elsejétől tizenötödikéig, illetve július elsejétől tizenötödikéig terjedő időre járó telefondíjakért többnyire pereskednie kell a postának. A rendelet előírja, hogy ezen túl amennyiben január, illetve július elsejéig az előfizető nem fizeti ki a telefondíjat, a telefont a posta kikapcsolja, de további tizenöt napig még nem szereli le a telefont. Aki ezalatt a tizenöt nap alatt befizeti az előfizetést, az külön száz dinár késedelmi díjat is tartozik fizetni. Ha pedig valaki a tizenöt napi késedelmi határidő után akarná megfizetni a telefondíjat, az még az esetben is, ha a telefonját még nem szerelték le, kétezer dinár szerelési költséget fog fizetni.

A rendeletet valamennyi postafőnökségnek megküldték.

A sikkasztó kilenc gyereke

Kedd délelőtt hirdetik ki az ítéletet a pancsevői pénzügyigazgatósági sikkasztó bűnyében

Noviszadról jelentik: A noviszadi tábla hétfőn folytatta a pancsevői pénzügyigazgatóság sikkasztói bűnyének tárgyalását. A bíróság átvizsgálta Zsan Száva pancsevői kereskedő kölcsönügyét és megállapította, hogy Zsan Dragicssevics által neki adott kölcsönre egy millió háromszázezer dináros váltófedezetet adott. A védők azt az előterjesztést tették, hogy a vizsgálat kiegészítése végett a tárgyalást napolják el, a bíróság azonban az előterjesztést elvetette és a tárgyalás folytatását rendelte el.

Jaksics Milorád dr. főügyész a vádlottak: Dragicssevics és Zsan büntetésének ítélemelését, valamint az elsőfoku bíróság által felmentettek elítélését kérte. Aradszki Mita dr., Dragicssevics védője azt igyekezett kimutatni, hogy védenek ellenállhatatlan politikai kényszer hatása alatt állott és kérte, hogy a bíróság vegye figyelembe a vádlott büntetlen előéletét, beismerő vallomását és azt,

hogy kilenc gyermeke van. Sztanojevics Vlada dr., Zsan védője hangsúlyozta, hogy Zsan nem tudhatta, hogy a kölcsönvett pénz sikkasztásból ered, miután köztudomású volt, hogy Dragicssevicsnek nagy vagyona van. Bednaics dr. a pancsevői pénzügyigazgatóság vezetőjének, Risztics Vladvának védője kifejtette, hogy Riszticsnek sejtelmé sem volt arról, hogy a pénztáros a befolyt pénzeket elsikkasztja.

A védőbeszéd után Aranicki Sztankó tanácselnök az ítélet kihirdetését kedd délelőtt tíz órára tűzte ki.

HIREK

Borzongás a hajnalban

Piszkos, sötét rongyok lógnak le az égből. tintaszínű ködök és szílvaszürke árnyak fekszik a tengert, mint alvilági rémek s a távolból hivatkozóan ragyog, hunyorgat ezernyi, remegős pislantással a lagunák városa. A tenger nyugtalan: csapkodja, paskolja, pojozza a hajót. igazán nem lehet tudni, tréfa ez, avagy komoly, végzetes haragba tör-e ki nemsokára? Ugyalászik rossz éjszakája volt s most olyan, mint rosszkedvű, érlemeszedett öreg ur: morog, zsémbeskedik s elégedetlenül hánykolózik, mert eddig semmit sem aludt s mindjárt itt a hajnal.

Milyen mogorva, nyirkos hűvösség didereg ebben a fanyar, foltos, félős szürkéségben! Feltűröm kabátom, de mégis borzongok. Lázás vagyok, cserepes az ajkam, zug a fejem és sebesen ver a szívem. És állok a szélben, sötét sejtelmek, nyirkos árnyak, huhogós rémek között.

Hogy csillognak a lámpák ott messze a Piezettán, meg a vámbáz felé, meg a Campanilekben. Hunyorgatnak, belesiklanak az éjszakába, vagy iromba árnyakat vetnek a vízre, amely fekete, mint a halál. És milyen kísértetiesek az el-kent árnyvonalak: a Maria della Salute kupolája vigyorgó oroszlánfejhez hasonlatos a San Giorgio tornya sziszegő sárkányhoz, a Giardini Publici fekete fái pedig összekuporodott, alattomos farkas farkára emlékeztetnek. Istenem, milyen furcsa rémek!

— Mikor megyünk már?

Leülök a padra, fáradt vagyok. Szemem le-lecsukódik s a tenger úgy ringat, mint beteg, nyöszörgős gyermeket. Megyünk is már. Gondolán visznek sebesen és titokzatosan.

— Hová megyünk?

Senkisélem válaszol. Négyen ülnek még a gondolában, négy fekete, néma ember. Tudni szeretném, merre megyünk s megismétlem a kérdést. A titokzatos fekete emberek nem válaszolnak. Fázom. Borzongok.

Feltűnik a doge palota fehér arca s mi befordulunk a Palazzo kis csatornájába. Balra a sóhajok hidja alatt megállunk. A rácsos kapu megnyílik, majd ismét becsapódik mögöttünk: bent vagyunk a palota börtönfolyosóján. Sugdolózás. Fáklyafény. A fekete emberek rámsandítanak. Egy ör durván karon ragad és előre től. Egy-két tiltakozó szót motyogok, de újabb lökés rá a válsz. Fel a lépcsőkön! Néha elbotlom, lélekzetem elakad.

— Csak föl, még egy emeletet!

Ha jól tudom, ez a Scala dei Censori. Riadt sejtések préselik össze a melleimet. A Sala della Bussola előtt megállunk. Rápillantok a tárt oroszlánszájra és már mindent tudok. Elárultak.

Az inkvizitorok ördögi mosollyal fogadnak, még helyet is megkínálnak. Amíg a tizek tanácsa elé kerülök, még pihenhetek kissé. Ki tudja mi lesz azután?

— Bocsanat, uraim — kezdem rekedtes hangon — itt valami tévedésről lehet szó. Én soha, semmiféle formában sem vétettem a köztársaság ellen. Én...

A három, kecskeszakállas inkvizitor oly csunyán mosolyog, mint az ördög.

— Csak hagyja, szép uram, majd bent.

És már ott állok a tizek tanácsa előtt, Tizián csunya, kegyetlen, iszákos, szakállas vénei előtt állok felhően és fogvaogva. A nevemet kérdik, a koromat, a hitemet, a hazámat. Azután az egyik hosszú vádiratot olvas fel hadarva és mormogósan, alig értek valamit belőle.

— Beismeri a vádat? — rivall rám az cinök.

— Bocsanat, de itt tévedésről van szó... Én ártatlan vagyok.

— Az ólomkamrákba! — ordít az elnök s mikor kifelé mutat, sovány karjából visszahull a bibor palást.

Löknek, rugnak, tolnak kifelé. Az előszobában megállok, térdeim reszketnek, mindjárt összerogyok. Az egyik ferdeszemöldökü inkvizitor oda jön, mintha vigasztalni akarna:

— Remélem, hozzám több bizalma lesz, szép uram. Ma éjjel még eljövök önhöz és megkezdem kihallgatását. Bizhatik jóakaratomban.

Nevetve mondta az utolsó szavakat és én ordítani szerettem volna kétségbeesésben, azonban nem volt hangom és nem volt erőm. A kamra ajtaja ráncsapódott.

Milyen meleg van itt, lüktető, lázas forróság. És nincs levegő! És nem tudok felállni! Pedig ki szeretnék egyenesedni, egész ember szeretnék lenni és bátran szembe nézni az árulóval.

— Segítség! Emberek, szentek, szellemek, angyalok segítsetek!

Az Adria felől véres-vörös világosság kél s a tenger az azur és az ibolya árnyalataiban hintázik. Itt-ott halászbárkák narancssárga vitorlával, mint a munka vidám lobogói, sietnek kifelé, szabad és ragyogó horizontok felé. A Giardini Publici fái oly frissek, mintha már meg is mosdatták voltak fejüket a hűvös tengervízben, a Campanile üde, rózsaszínű fejjel tekint széjjel, a Maria della Salute kupolája pedig tisztán, áhítatosan néz föl a mélyülő, kékülő égre.

Megdörzsölöm szememet. Venezia a karminos hajnalban mosolyogva nyujtózódik, mint szende, szerelmes asszony.

— Mennyi szépség és mennyi derű! Csodállak téged, te véres korong az égnek keleti pereméjén!

Szenteleky Kornél

* — Nikics erdőügyi miniszter

Zagrebban. Zagrebból jelentik: Nikics erdőügyi miniszter hétfőn a zagrebi erdőügyi igazgatóságot kereste föl, majd több parasztküldöttséget fogadott. Délután megbeszélést tartott Radics Istvánnal és este visszautazott Beogradba.

— Miletics Szvetozár emlékünnepe Becekeréken. Becekerékről jelentik: Sztáics Vászsa, a noviszadi Matica titkára vasárnap, a becekeréki Szabad Egyetem meghívására, Miletics Szvetozár születésének századik évforulója alkalmából előadást tartott a becekeréki vármegyeháza nagytermében. Az érdekes előadást nagyszámu, előkelő közönség hallgatta végig.

— A noviszadi tőzsde tanács ülése az új tőzsdepalota ügyében. Noviszadról jelentik: A noviszadi termény- és értéktőzsde vezetősége a tőzsde tanácsot november hó 14-ikére rendkívüli ülésre hívta össze. Az ülés egyetlen tárgya az új tőzsdepalota felépítése. Két terv alakult ki, az egyik a tőzsdepalotát régebbi idő óta kijelölt helyére: a Límánon akarja felépíteni, míg újabb sok hive van az új dunai hid mellett létesítendő tőzsdepalotának.

— Megkezdődött a moszkvai sakkverseny. Moszkvából jelentik: Hétfőn vette kezdetét a moszkvai nemzetközi sakkverseny, amely a legnagyobb arányú sakkverseny a világháború óta. A versenynek huszonkét résztvevője van és azon majdnem minden bajnok indult.

— Macdonald a locarnói egyezményről. Londonból jelentik: Macdonald vasárnap Hullban nagy beszédet mondott, amelyben a locarnói egyezményről foglalkozott. Kijelentette, hogy sok kivétel valót talál az egyezményben, elsősorban azt, hogy hátsó ajtókat hogy a háború részére. Locarnóban nem oldották meg a Duna-problémát, ami pedig mindennél sürgősebb lenne. Ezt a kérdést azonban nem is lehet olyan szellemben rendezni, mint amilyen a locarnói egyezmény szelleme. Hangsúlyozta végül Macdonald, hogy európai körútja során nem talált egyetlen embert sem, aki azt hinné, hogy a Rajnavonal alkalmas egy új háború felidézésére.

— A rokkantak tiltakozó nagygyűlése Zagrebban. Zagrebból jelentik: Vasárnap a zagrebi rokkantak a Metropol-mozi helyiségében tiltakozó nagygyűlést tartottak, amelynek főszónoka dr. Bizala Albert képviselő volt. A gyűlés tiltakozó memorandumot intézett a kormányhoz, a parlamenthez és a szociálpolitikai miniszterhez, amelyben tiltakoznak az új rokkantörvényjavaslat ellen, egyenlő elbánást követelnek a szerb rokkantakkal és azt kívánják, hogy a különböző rangfokozatu rokkantak illetményei között kisebb eltérések legyenek.

— Magarasevics Milán bűnyében november 26-án kerül Subotican a tanukihallgatásokra a sor. Magarasevics Milán, volt szuboticaai törvényszéki elnök ellen sikkasztás és család bűnyében a vizsgálat folyik. A noviszadi vizsgálóbíró a szuboticaai törvényszéken november 26-án reggel nyolc órakor ejti meg a tanukihallgatásokat Magarasevics bűnyében.

— A kereskedelmi kamara a temerini adókiivetés helyesbítését kéri. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara a hozzá Temerinből nagyszámban beérkezett panaszok megvizsgálására bizottságot küldött ki, amely a temerini adókiivetés ellen tömegesen elhangzott panaszokat tüzetes átvizsgálás tárgyává fogja tenni. A kereskedelmi kamara megállapította, hogy amíg a harmincezer lakosu Senta város harmadosztályu kereseti adó fejében 180.000 dinárt fizet, a 9900 lakosu Temerin község harmadosztályu kereseti adója 220.000 dinárt tesz ki, ami a pénzügyigazgatóságnak Temerinben működött előadójának túlzott szigorúságára vezethető vissza. A kamara a vizsgálat konkrét adatait, a kiválóbb sérelmek kiemelésével, memorandumban a pénzügyminiszter elé terjeszti és kéri a temerini adókiivetés revízióját.

— A szuboticaai granicsár-dalárda szlavája. Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között tartotta meg szlaváját a szuboticaai Granicsár dalárda. Az ünnepélyen képviselve volt a szuboticaai szerb intelligencia színe-java. Jelen voltak; Gyorgyevics Dragosláv főispán, Malagurszki Albe polgármester, Rajcsics Aleksandar helyettes polgármester, Damjanovics Mirosláv tábornok és Tomics ezredes. Az ünnepi misét Protics Marko lelkész celebrálta, a koma tisztségét Rafajlovics Milos dr. és Dodek Gojin dr. töltötték be.

— Elég egy nemzetközi vásár egy évben. Velikibecskerekről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszteriumnak arra a kérdésre, hogy szükség van-e a gyakori mintavásárookra Jugoszláviában, azt a választ adta, hogy az országban elég minden évben egy nemzetközi mintavásár, amelyet a kormány erkölcsileg és anyagilag is támogatna. Ha ezen az egy vásáron kívül másutt is akarnak mintavásárt rendezni, az maradjon teljesen lokális jellegű és azt sem vasúti, sem más kedvezményel ne támogassák.

— A felszabadulás ünnepi évfordulójának szombori programja. Szomborból jelentik: A nemzeti felszabadulás évfordulóját Szombor város november 13-án ünnepélyes külsőségek között készült megünnepelni. A városi tanács a programról hirdetmények útján tájékoztatta a lakosságot. Tíz órakor az összes felekezetek templomaiban istentisztelet lesz: tízenegy órakor a városházán gyűlést tartanak, amelyen dr. Tomics György polgármester méltatja az ünnep jelentőségét. Délután három órakor ugyanott Raketics Mikorád ezredes, ténnyarancsnok tart előadást. Este a Szloboda szállóban az összes dalosgyesületek és katonazenekar közreműködésével tánccsüvegprogramot tartanak. Az ünnepély bevételeit a jégkárosultak segélyezésére fordítják.

— Vita egy angol emlékirat körül. Londonból jelentik: A minap jelent meg a könyvpiacra Wright kapitány könyve, amely nagy államférfiakról szól és híres emberek anekdotáit tartalmazza. Gladstoneról az van feljegyezve, hogy a liberális miniszterelnök nagy hódolója volt a női nemnek, szép asszonyok mindent kereszti vihettek nála és Gladstone a szép asszonyok egész háremével vétette magát körül. Az elhunyt miniszterelnök fia ezen fölháborodott és levelet írt a szerzőnek, amelyben tökfilkónak nevezte Wright kapitányt. A dologból természetesen párbaj lesz, sőt nem is egy. Az történt ugyanis, hogy Angliának legelőkelőbb társadalmi egyesülete felszólította Wright kapitányt, hogy mondjon le a tagságról, mert különben kigolyózzák. A kapitány nem válaszolt a felszólításra, mire tényleg ki is zárták. Most Wright kapitány becsületsértési pört indított a klub választmánya ellen.

— Újabb rendelettel szabályozták a fogtechnikusok működését. Beogradból jelentik: Az egészségügyi minisztériumban az orvosi kamara felterjesztése alapján most dolgoznak ki egy új rendeletet, amely az összes fogászati műtermek felülvizsgálását fogja elrendelni. Az új rendelet nemcsak azt fogja megtiltani, hogy fogtechnikus ne végezhesen fogorvosi munkát, hanem még a fogtechnikusokat és a náluk alkalmazottakat is felül fogják bírálni, hogy megvan-e a szükséges képesítésük. A fogtechnikusok körében izgalommal várják az új rendeletet.

— A szentai szerb nőegylet estélye. Szentáról jelentik: A szentai szerb nőegylet szombat este fényesen sikerült estélyt rendezett, amelyen két vigjátékot adtak elő. »Az értékes hajtű« című vigjátékban Branovacski Nádó természetes játékaival, Tatács Mira temperamentumával, Datlics Szteván és Branovacski Dzsata humorával tünt ki. »A betőrő« című színdarabban Vuics Szófia, Vukovics Ivánka és Pléstitij Vladimir állandó derűltégekben tartották a közönséget. Dimitrijevic Beba és Gyorgyevics Szlobodán. Az énekeket Aronovics Alexander kapitány neje kísérte zongorán igen stíluszserűen. Az előképben Lázics Máró, Szabó Irén és Cucin Rózsa szerepeltek. A rendezés érdeme dr. Zagorica Ivánánál, Tomics Jovánánál és Nikolics Gyurónál illeti. A nézőtér felállított japán, holland és kínai pavillont Terzin Gyuró izléseesen rendezte. Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte.

— A szentai katolikus legényegylet kabaré-estélye. Szentáról jelentik: A szentai Katolikus Legényegylet sikerült kabaréestélyén Mészáros Mancsi, Kovács Nemes Mancika, Vuics György, Baráth Kálmán, Kiss György, Erdélyi Jónó tünt ki a szereplők közül. Az estélyen Klazsik Lehel karmestert és Kerepesi Vincét, a rendezőt melegen ünnepelték. A kabaréestélyt vasárnap megismétlik.

Nyuszi a ravatalon

Az egész így történt. Mentem, mentegétem a huspicacon és részvétellel néztem a kis bocik és vén tehenek földi maradványait. Az egyik bódénál — a szívem összeszorult — a remonda tehénhullák mellett egy kis nyuszi vérező irhaja szendergett. A szegény nyuszi egydarabban lógott a mészáros feje fölött, előrenyújtott lábakkal, mintha menekülni akarna. A vér csöpögött az orrából, piros könnyek, amiket a nyusziak védangyala hullatott érte, megbojdogultért. Fiatal paraszti nyai volt, aki hint a mezőn szaladgált, amikor jött egy vérengző vadász és lepuffantotta. Szívteműt, mint egy veszett kutyát. A nyuszi, ahogy a képeken látni, fejest ugrott a levegőbe, lábai kalimpáltak, mint az elszekadt hur és aztán kitéhette a lábait. A mészárosnak már csak földi maradványai jutottak, az ami a nyusziából por és hamu. De a mészáros költői lélek volt, azt is megbecsülte. Felbokrétázta szépen, a hasába tenyőgalyakat bökösötte, a nyakára piros szalagot kötött. Felaáta a nyuszira a helotti-ruhát. A mezők kis vadja így függött az otromba tehéncombok közt. Virágosan és illatosan. Mint egy halott menyasszony. (x)

— A noviszadi nyomdászsztrájk. Noviszadról jelentik: A noviszadi nyomdászsztrájk alkalmával természetesen sztrájkba léptek a noviszadi nyomdávállalatoknál alkalmazott emigráns nyomdászok is. A noviszadi rendőrség erre az emigráns nyomdászoktól elvette az emigráns-igazolványt. A nyomdász szakszervezet, valamint az emigráns-szervezet a belügyminisztériumhoz fordult az emigráns nyomdászok ügyében, mire a belügyminisztérium intézkedésére a rendőrség visszaadta az elkobzott igazolványokat.

— A szubotici »Granicár« dalegyület szilvája. A szubotici »Granicár« szerb dalegyület fényes keretek között ünnepelte meg vasárnap délelőtt szilváját, amelyen megjelent a szubotici szerb társadalom valamennyi reprezentánsa. A hatóság részéről jelen voltak: Gyorgyevics Dragoszláv főispán, Malagurszki Albe polgármester, Rajcsics Sándor helyettespolgármester, a tisztikar részéről Damjanovics Mirosláv tábornok és Tomics ezredes. Az ünnepélyes kalács-szentelés után a »Granicár«-dalárda több egyházi és nemzeti dalt énekelt. Délután a szokol-egyesület ünnepélyén is részt vett a »Granicár«, ahol négy izben énekelt nagy sikerrel Gavanszki Sácó karnagy vezetésével.

— Bács-Bodrog vármegye választmányi ülése. Szomborból jelentik: Bács-Bodrog vármegye állandó választmánya hétfőn ülést tartott, amelyen megvitatták a keddi közgyűlés egyes pontjait és elhatározták, hogy Nadaj község vasúti állomásának felépítéséhez a vármegye részéről százezer dinár segély kiutalását indítványozzák a közgyűlésnek.

— Könnyítés a devizaforgalomban. A pénzügyminisztérium a devizaforgalomban 1926 január elsejével könnyítéseket léptet életbe. A bankoknak nem fog kelteni a deviza- és valutaforgalomról heti jelentéseket előterjeszteni. Ehelyett ellenőrzőjegyeket készítenek, amelyeket a pénzügyminisztérium kiküldött inspektoraik minden esetben betekintésre rendelkezésre kell bocsájtani.

— Rejtélyes halál. Becskerekéről jelentik: Major János ötvenkétéves ittebei gazdálkodó november 7-én meghalt. Halála után az a hír terjedt el, hogy Major a fia megverte és a verés okozta sérülésekbe halt bele. A csendőrség megindította a nyomozást és jelentést tett a becskerei ügyészségnek. Az ügyészség rendeletére Major holttestét felboncolták, de a boncolás eredménye még nem ismeretes.

— Az eltűnt bűnjel. Horgosról jelentik: Venjamin Szmirnó orosz menekült, a beogradi Fonciére-biztosítótársaság tisztviselője 1922. évben költözött el Horgosról. Csomagolás közben észrevette, hogy értékes családi ereklyéje, egy ezüst kereszt eltűnt. A rendőrség Sasniez Erzsébet cselédnél megtalálta a keresztet. A szubotici ügyészség most felhívta a járási rendőrséget, hogy a községében bűnjelként őrzött keresztet a törvényszéki tárgyalásra haladéktalanul szállítsa át. A rendőrség a napokban eleget akart tenni az ügyészség utasításának, de a keresztet nem találják. A rendőrség erélyes nyomozást indított, hogy milyen körülmények között veszett el a községéből a bűnjel.

— Nyolcezer nyolcszáz dinár — százhuszonnégy napi elzárás. Noviszadról jelentik: A pénzügyigazgatóság Stanojev Ljubica csurogi szatócsot nemrégiben 8800 dinár pénzbüntetésre ítélte, mivel a szeszárukról nem vezetett lajstromot. Stanojev Ljubica a pénzbüntetést nem tudta kifizetni, mire a csurogi rendőrség letartóztatta és beszállította a novisadi ügyészségre, ahol a nyolcezer dinárért 124 napot kell kitöltenie.

— Betörték a szófiai muzeumba. Szófiából jelentik: A bolgár nemzeti muzeum helyiségeibe szombaton éjjel ismeretlen tettesek betörték és onnan nagyértékű ritkaságokat loptak el, többek között két híres numizmatikai gyűjteményt. A kár több mint hatvan millió léva. A rendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére és vasárnap folyamán több mint harminc személyt letartóztattak.

— Nem mind nikkell, ami két-dináros. A pénzügyminisztérium csak nemrég hozta forgalomba a nikkell két-dinárosokat, de vállalkozó szellemű ismeretlenek máris hamisítják. Mindenestre különös gesztus kell ahhoz, hogy két-dináros ércpénzt állítson elő házi uton valaki, amikor ez az üzlet sokkal kevésbé ízetődik ki, mint például az ezerdináros bankjegyek hamisítása. Zagrebben és Beogradban már kézrekerült néhány hamisítvány, amelyet alig lehet megkülönböztetni az eredetitől. Az egész különbség félmilliméter: ennyivel vastagabb a hamisítvány és ezáltal valamivel mélyebb csengésű is.

— A végrendeletek rekordja. Londonból jelentik: Nagy gondot okoz az örökösödési bíróságnak egy végrendelet, amelynél nagyobb és szövevényesebb még soha sem volt a világon. Husz év előtt meghalt egy londoni nagykereskedő és körülbelül huszezer font sterling vagyott hagyott hátra, amelynek általános örököse az özvegy lett. Két évtizeden át az özvegy szerencsésen folytatta tovább néhai férjének üzleti vállalkozását s ezalatt az idő alatt folyton, napról-napra írta végrendeletét. Minden vagyontéfelt belefoglalt a testamentumra, katalógusokat csatolt egyes intézkedéseikhez, hogy kinek mi jár az ő halála után, régi hagyományozást módosított, másokra írta rá s így az évek során annyira felgyűlt a sok írás, hogy az özvegy kötetekbe foglalta végrendelezését. Most, hogy meghalt, négy testes kötet maradt utána sűrűn teleírva. Ugy költötte össze végrendeletét, hogy két kötet egyenként nétszázkezdő, a másik két kötet külön-külön négy százhat oldalt tartalmaz.

— Epileptikus rohamában a kutba esett. Szentáról jelentik: Megirtuk, hogy egy teherautó elgázolta Velez Mózer Istvánt. Ez a szerencsétlenség annyira hatott az áldozat öccsére, Velez Mózer Pál tizenöt éves kutásónapszámásra, hogy szombaton epileptikus rohamokat kapott és az éppen akkor ázott kutba esett. A munkások csak nagynehézzen mentették ki a kutból, ahol esés közben lábát kitörte. A szentai köz-kórházba szállították.

— Százöt adaj magyar munkanélküli megy ki Argentínába. Adáról jelentik: A gazdag Ada községből a napokban százöt magyar vándorol ki Argentínába. Adán olyan nagyarányú a munkanélküliség és a munkásoknak olyan kevés a napszámuk, hogy nem tudnak megélni. A nyomor elől kénytelenek kivándorolni.

— Megkezdtek Noviszad város költségvetésének tárgyalását. Noviszadról jelentik: A városi költségvetési, jogügyi és gazdasági szakbizottságok hétfőn megkezdtek a költségvetés tárgyalását.

— Megkezdtek dr. Markovics rabli-bandája pörének főtárgyalását. Cetinjéből jelentik: A cetinjei kerületi bíróság hétfőn kezdte meg dr. Markovics Vukasin orvosból lett bandavezér negyvenhárom bűntársa ügyében a főtárgyalást. Az államügyészség két csoportra osztotta a vádlottakat és a vádat eszerint két államügyész képviseli. Az egyik csoportban huszonkilenc vádlott van, a kiket a bíróság gyilkosságért von felelősségre, míg a többi tizennégy vádlottot betöréses lopásokkal és gyilkossági kísérletekkel vádolják. A vádlottak között egy fiatal leány is van, Markovics unokahuga. Vádlottként szerepel Markovics unokaöccse, Markovics Sztóján is, aki a gimnázium padjaiból csatlakozott Markovics bandájához. Dr. Markovics Vukasin, aki a cetinjei börtönből a múlt évben újból megszökött, most állítólag a piperszki hegyek között bujkál új rablóbandájával. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. E monstre-pörben több mint kétszáz tauut fognak kihallgatni és így a tárgyalás valószínűleg márciusig el fog tartani.

— Az adai csőd bonyodalmai. Adáról jelentik: Grünwald Sándor adai kereskedő — mint a Bácsmegeyi Napló már közölte — a múlt hetekben csődbe került és hitelezői elől külföldre szökött. Az üzletet, amelyet a csődtömeggondnok lezáratt, Jakovljevic Áron adóügyi jegyző felnyitatta, az árut a községéből vitette, hogy a cég hetvenöt ezer dináros adótartozására fedezetet kapjon. A napokban Grünwald Sándorné bűnvádi feljelentést tett a szentai főszolgabíróságon sógora, Grünwald Imre adai kereskedő ellen, aki — feljelentés szerint — több mint százezer dinár értékű képeit, ezüsttárgyait, evőeszközöket elikkasztotta. A feljelentés alapján Grünwaldot le is tartóztatták. A szentai járási rendőrfelügyelő megtartotta a vizsgálatot, amelynek alapján Grünwald Imrét szabadlábra helyezték. Szombaton megjelent a szabadlábra helyezett Grünwald Imre dr. Holló Oszkár irodájában és kijelentette, hogy a keresett áruk, értéktárgyak nála vannak és azokat nyomban a tömeggondnok rendelkezésére bocsátotta. A rendőrfelügyelő ezekre a tárgyakra is el akarta rendelni a bűnügyi zárlatot, ami ellen azonban a tömeggondnok tiltakozást jelentett be.

— Jubileum. Noviszadról jelentik: Lovitz Miksa, a Jadranszko biztosítótársaság igazgatója vasárnap ünnepelte igazgatói működésének harmincadik évfordulóját. A tisztviselői kar nevében Schön Jenő, a Jadranszka másik igazgatója köszöntötte fel a jubilánst, akit a társadalom minden rétegéből számosan üdvözöltek.

Minden arctisztítóalanságot
tehát szőke, kintést, hajszárat, vér
foltot eltávolít az arcról a párisi
emlék
Visagino Adeline Patti
az egyetlen kímélő és ártalmatlan
arcpórá, amely az arcnak hosszú időre
fiatalos és friss külsőt biztosít. Naponta
számos köszönőlevél. Kapható minden
gyógyszertárban, illatszertárban és dro-
geriában. Árja 30 dinár. Jugoszláviai
fólerakat: Zagreb, Gajeva ul. 8. 3565

— **A bánati kereskedelmi kamara az élesztő kartel ellen.** Velikibeeskerekéről jelentik: A becskerekeli kereskedők prémiuma beadványban fordult a bánati kereskedelmi és iparkamarához az élesztőkartel miatt. A beadvány szerint a külföldi élesztővel szemben alkalmazott szigorú vegyvizsgálat lehetetlenné teszi a behozatalt, a belföldi gyárak kartelja pedig ezt a helyzetet kihasználva túl magasra szabja az árakat. A kereskedők egyesülete kéri a kamarát, hogy illetékes helyen tegyen lépéseket a fogyasztó közönség érdekeinek megvédésére. A kamara megtette a szükséges lépéseket.

— **A „Falu rossza“ szláv műkedvelőkkel.** A suboticei Műpartolók Köre új szerb és magyar társulat szervezésével újjáalakult és első szerb előadását november 15-ére, vasárnapra tűzte ki. Az első előadáson Tóth Ede „Falu rossza“ című énekes népszínművét fogják bemutatni Szrémac Stevan fordításában. A szereplők valamennyien a legjobb suboticei szláv műkedvelők, többek között Prsics Jelisaveta, Sztantics Rózsika, Szuvajdzsics Katica, Nikolics Aleksandar, Gabrics Nikola lépnek fel. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek elővételben Pietsch fényképésznél kaphatók.

— **Új noviszadi postaügyi inspektor.** Noviszadról jelentik: Dr. Berdaics Gavoni ügyvédet a noviszadi postagazgatóságához inspektorra nevezték ki.

— **Ekét lopott.** Horgosról jelentik: Papdi József horgosszállási lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy szállásáról ellopták az ekéjét. A rendőrség az ekétolvaj után megindította a nyomozást.

— **A szerb nemzeti színház társulat Veliki-Kikindán.** Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb nemzeti színház társulata ezidőszereint Veliki-Kikindán szerepel. A színház társulat helyi bizottsága a műsor és egyes színészjubiläumok rendezése tárgyában bizonyos kívánságokat támasztott, amelyeknek elintézése céljából a központi igazgatóság dr. Petrovics Brankót, a színház társulat elnökét, Hadzsi Koszta és Prodanovics Iván igazgatósági tagokat küldte Kikindára, akik a színház társulat kikindai bizottságával vasárnap együttes ülést tartottak. A közóhajnak engedve, elhatározták, hogy a vendégszereplést egy sorozattal megtoldják és a kívánságokhoz képest énekes népszínműveket továbbá Nusics Branko vígjátékait is előadják. Már e héten sorra kerülnek a Kostana és Gvido című énekes színművek és Nusics vígjátékai. A színház társulat vasárnap nagy tetszés mellett mutatta be a Zagrebban élő kitűnő színművésznak: Petrovics Péternek „A lelkek“ című megrázó, tartalmas likai levegőjű színművét.

— **Tolvaj halászkok.** Noviszadról jelentik: Osztrovics Tósa bádógos feljelentést tett a rendőrségen, hogy motorcsónakjából ezer dinár értékű mágnest és motoralkatrészeket vittek el ismeretlen tettesek. A rendőrség hétfőn letartóztatta Szabljan Péter és Tatács Szlávko dunai halászkokat, akik beismerték, hogy ők követték el a lopást.

— **Doktorrá avatás.** Szentáról jelentik: Sternberg Erzsébetet, a budapesti, Radó Irént pedig a berlini egyetemen orvosdoktorrá avatták.

— **Női holttestet fogtak ki a Dunából.** Noviszadról jelentik: Starifutak község elöljárósága értesítette a noviszadi ügyészséget, hogy hétfőn délben egy 35–40 év körüli nő holttestét fogták ki a Dunából. Minthogy a holttesten levő ruha szlovák viseletű, valószínűnek tartják, hogy az ismeretlen nő Glozsánról, vagy Petrovácról való. A törvényszéki vizsgálóbizottság kedden száll ki a helyszínre.

— **Rehabilitált szombori tanító.** Szomborból jelentik: Teofánovics Emil szombori tanító, mint ismeretes, egy nyilvános előadása keretében bírálattá tárgyává tette a kisebbségi népoktatás, szerinte hibás módszereit. Teofánovicsot az előadás miatt igen sok támadás érte, a melynek következményeképpen büntetésből Belimanasztírra helyezték át. A közoktatásügyi miniszter új vizsgálat alapján most Teofánovicsot Szomborba visszahelyezte.

— **Halálozás.** Kovács Géza volt szentai polgári iskolai igazgató Zicsen (Somogy vármegyében), ötven éves korában elhunyt.

— **A szentai zsidó nőegylet tisztújító közgyűlése.** Szentáról jelentik: Vasárnap délután tartotta a zsidó nőegylet tisztújító közgyűlést. A közgyűlés dr. Löbl Nándornét elnöknek, dr. Glücksthal Andornét és Bergel Leonét alelnöknek, Hoffmann Mórnét pénztárosnak és dr. Vig Károlyt ügyésznek választotta.

— **Hirtelen halál.** Adáról jelentik: Kirinics József tekintélyes adai vaskereskedő szombaton éjszaka hirtelen elhunyt hatvankét éves korában. Halálát szívszélhűtés okozta.

— **Jugoszláv táncmulatság Prágában.** Prágából jelentik: A prágai jugoszláv diákok egyesülete és a csehszlovákiai jugoszláv liga 1926 január elsején fényes táncmulatságot rendez Alekszandri király és Massaryk cseh köztársasági elnök védaóksége alatt. Az ünnepélyes táncmulatságot rendező bizottság elnöke Hodzsa Irén, a cseh kereskedelmi miniszter felesége lett.

— **Vizvezetékét építenek Montenegro városában.** Podgoricából jelentik: A városi tanács elfogadta egy angol pénzcsoport ajánlatát, amely szerint Podgoricában a jövő év tavaszán vizvezetékét fognak kiépíteni. Hasonló határozatot hozott Niksics város tanácsa is.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Dr. Hirth Ferenc ügyvéd irodáját Poštanska ul. 1. sz. alá (Posta és Vöröskör iskola közötti utca) helyezte át.

Dr. Gjurčić városi ker. orvos rendel Beogradski put 58. sz. alatt (Dr. Princ-féle rendelő.)

Rézcsepok. sör-, bor-, víz- és gőz, mindenfajta rézöntvények modell után, csapágycs, stb. legolcsóbban Braća Goldner légszerekény, fabutor és rézárugyárában szerezhetők be. Subotica, Jugovica ul. 20.

SPORT

Mázics bíráskodásával nagyon meg voltak elégedve Budapesten. A suboticei bírói kar kiválóságának, Mázicsnak, aki vasárnap Budapesten a II. oszt. —Kassa válogatott mérkőzést vezette, igen nagy sikere volt a magyar fővárosi futballközönsége előtt. A mérkőzést erélyes kézzel, hiba nélkül, nyugodtan vezette le teljes megelégedésére egy a budapestieknek, mint a kassaiaknak. A magyar sajtó egyértelműen azt írja, hogy Mázicsban egy internacionális értékű, szimpatikus bírót ismert meg Budapest közönsége, akit még többször szeretnének látni magyar pályán. Az MLSZ. az esti banketten értékes ajándékkal lepte meg a suboticei bírót, aki budapesti szereplésével igen emelte a jugoszláv bírói kar presztizsét és tekintélyét.

PÁRIS:

Viktoria—Ziskov (Prága)—Red Star 5:1.

Levsky (Szófia)—Stade français 2:0.

BERLIN:

Vorwärts—Hertha 3:2.

LEMBERG:

Pogon—Hasmona 7:1.

KOPPENHÁGA:

Fram—Akademisk Boldklubben 5:1 (3:0.) Kupadöntő.

PRÁGA:

Sparta—Vrsovice 3:2 (2:1.) A Sparta rosszabb gólaránnyal elvesztette a tavalyi bajnokságot, melyet így a Slavia nyert meg.

TEMESVÁR:

Kinizsi—Sparta 5:0 (3:0.)

KÖZGAZDASÁG

Az agrárrevízió

Országos konferenciát lezár az agrárreformminisztériumban

Az agrárrevízió ügyében, amely a nép széles rétegeit igen közelről érdeklí, rövidesen országos konferenciát hív össze az agrárreformminiszter. A konferenciára meghívást kapott Halbrohr Mór szuboticei földbirtokos is, aki »A Vajdaság gyakorlati agrárreformja« című könyvében kifejtett javaslatát be-terjesztette a minisztériumhoz.

Halbrohr Mór nemcsak a földművelők, hanem a kisiparosok, kiskereskedők, állami és magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogi kívánságait is figyelembe veszi érdekes javaslatában, amely a földreformmal kapcsolatban a lakásprobléma megoldásának módjára is rámutat. Halbrohr Mór a könyvében jelzett elvek alapján fog javaslatot tenni az országos konferencián és abból az általános érdeklődésből következtetve, amellyel könyvét fogadták, javaslata kedvező fogadtatásra számíthat.

KINTORNA

Két ur találkozik a Kralja Aleksandrova utcán.

— Hová rohan? — kérdi az egyik.

— A Majoros doktorhoz. Rettenetesen fáj a fogam.

— Ugyan, — mondja az első — minek megy azzal fogorvoshoz? Nekem is fáj tegnap a fogam, erre fogtam magam, hazamentem egyenesen a feleségemhez, ő elkezdett szerelmesen csókolni és olyan gőzerővel csókolt, hogy egyszeriben megfeledeztem a fogfájásomról.

— Nagyszerű — mondja a fogfájós — én is ezt fogom csinálni. De vajon odahaza van-e a kedves felesége?

*

Nem áruljuk el, kivel történt ez az eset: Az illető elment egy orvoshoz és megvizsgáltatta magát. A konzultálás végén megkérdezte a doktor:

— Mondja csak, nem érzi maga szikéségét annak, hogy néha megfűrdődjék?

— De igen — felelte a páciens — csakhogy én olyan ember vagyok, aki tud magán uralkodni.

János gazda odainti magához a korezmárost:

— Micsoda dolog ez, nem elég, hogy zavaros a bor, de még légy is van benne!

— Csak nem kell lármázni — mondja a korezmáros — nem lehet az a bor olyan zavaros, ha látni benne a legyet.

BUTOROKAT
elfizetése elad 6768
"ATLAS" d. d. Novinad, Sumadijska u. 10 (Halteren tul)

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 8.

Budapest deviza 1262—1266, valuta 1252—1266.

Prága deviza 60.0250—60.5250, valuta 59.7750—60.2750.

Berlin deviza 743—745 milliárd márka, valuta 738—742 milliárd márka.

Bécs deviza 1254.50—1258.50, valuta 1251—1257.

Zürich, nov. 9. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 2060, London 25.1525, Newyork 519, Brüsszel 23.55, Milanó 20.50, Amsterdam 208.75, Berlin 123.5, Bécs 73.15, Szófia 3.775, Prága 15.375, Varsó 36, Budapest 72.70, Bukarest 2.45.

Beograd, nov. 9. Zárlat: Berlin 1345, Bécs 79.65, Brüsszel 256.75, Budapest 798, Bukarest 26.70, Genf 1089, London 273.90, Milanó 223, Newyork 86.40, Páris 224, Prága 167.65, Szaloniki 74, Szófia 42.

Zagreb, nov. 9. Zárlat: Páris 224.50—228.50, London 273.18—275.18, Newyork 56.30—56.90, Trieszt 222.56—224.96, Berlin 13.415—13.515, Bécs 792.50—802.50, Prága 166.70—168.70, Budapest 0.0792—0.0802, Zürich 1086—1094.

Noviszadi terménytözsde, nov. 9. Buza: 5 vagon bácskai 77 kilós, 2 százalékos 245 dinár, 2 vagon bánati, Szentapartás 240 dinár, 40 vagon bánati 77 kilós, 2 százalékos, ab hajóállomás 251 dinár. Tengeri: 5 vagon bácskai 160 dinár, 10 vagon szerémi új, március-aprili 127.50 dinár. Liszi: 2½ vagon bácskai Ogg 410 dinár, 2½ vagon Ogg bácskai 405 dinár. Irányzat: lanyha.

Szentai gabonaárak, nov. 9. A mai leltipiacon a következő árak szerepeltek: Buza: 230 dinár. Árpa: 140 dinár. Sörárpa: 145 dinár. Tengeri morzsolt prompt: 40 dinár. December-januárra: 95 dinár. Március-aprilsre hajóba szállítva: 110 dinár. Kassza duplikáta januárra: 190.50 dinár. Március-aprilsre: 125 dinár. Hajóba rakva. Rozs: 170 dinár. Bab: 140 dinár. Zab: 125 dinár. 0-át liszt: 435 dinár. Kettős főzöliszt: 385 dinár. Ötös kenyérliszt: 320 dinár. Hetes: 210 dinár. Nyolcas takarmányliszt: 130 dinár. Korpa: 125 dinár. Irányzat: lanyha.

KOTTÁK

LEGUJABB
TÁNCDARABOK
OPERETTEK
ZENE-ALBUMOK

MINDEN UJDONSÁG

és a

SANG & KLANG

X. KÖTETE

AZ ÖSSZES KLASSZIKUS ÉS
MODERN ZENESZERZŐK
MŰVEI OLCSÓN BESZEREZHEKŐK
ZENEIRODALMI KÖNYVEK

VIG

ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN
SUBOTICA

KIVÁNTATRA INGYEN ÁRJEGYZÉKKEL
SZOLGÁLUNK

NYILTTÉR.

Fajdalomtól megtört, de az Isten akaratában megnyugodva jelentjük, hogy szeretett jó anyánk nagyanyánk és testvérünk

Özv. RUKOVINA NÁNDORNÉ

szül. BALÁZS PIRI ÁGNES

folyó hó 8-án este 6 órakor áldásos életének 80-ik évében hosszú szenvedés és a haldoklók szentiségének ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványa folyó hó 10-én délután 3 órakor fog a Szegedi szállók 185. számú gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az ugynevezett Bajai temetőben levő családi sírboltba a holdog feltámadás reményében nyugalomra helyeztetni.

A megboldogultnak lelke üdvéért az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor a Szent Ferenc-rendiek templomában fog az Urnak bemutatni.

Subotica, 1925. év november hó 9-én.

Visszamaradt édes emlékeddel örökre feledhetetlen maradsz előttünk!

Az örök világosság fényeskedjék neki!

A megboldogultat siratják:

Racsmany Dezső nejjével Mihajlović Danica, özv. Schoman Istvánné szül. Racsmany Matild gyermekei, Özv. Racsmany Béláné szül. Ferencsevics Etel menyje. Balázs Piri István és neje, özv. Balázs Piri Józsefné szül. Balázs Piri Katalin, özv. Balázs Piri Imréné szül. Balázs Piri Mária testvérei, továbbá számos unokái, déd-unokái, rokonai és ismerősei.

Fiam, Turutz László, 16 éves kovácsinas, közepmagas, barna, hosszukás arcu, szürke ruhában, gazdájától Kadvány Orbán Csantavirról f. évi szeptember 22-én megszökött.

Kérem a jószívű embereket, akik tudnak felőle, sziveskedjenek engem, nevezett-anyaként értesíteni.

Czurnovits Mária

Hotel Lindenmajer Apatin

Értesítés.

„Nada“ kiházasító és „Dar“ születési segélyegyesület tagokat felvesznek. Harambašićeva ulica 25. Jogakadémia mellett.

DUNAV

BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB

Vezérigynökség: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7-97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosított

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

2 m³szilbognárfa
olcsón eladó

Tolstojeva (Odor) ulica 21. szám

SZÜCS, SZÖRME-

ÁRUHÁZ

NEUTEL és FARKAS

Kr. Petra 27. NOVIŠAD Telefon 187.

Központ: WIEN

a legnagyobb választék kész női- és férfi szörmekabát, valamint nyers szörmeáruban,
a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

NAGYBAN

9432

KICSINYBEN

Nertekt szakácsnő

novisádai urházhoz

október 15-re

kerestetik

Levél a Kadós hirdetőválatkhoz Novisad Kralj Petra ul. 19. sz. küldendők

Értesitem a n. é. közönséget és megrendelőimet, hogy

üzletemet

Sokolska ul. 10. szám alá, Heisler-fürdővel szembe helyeztem át.

Férfi öltönyök 780 és 950 dinártól kezdve a legújabb divat szerint készítek.

Peits István
uri divatszabó.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BEČSKEREK,
a Vörényezési palota mellett.
TELEFON 329 760

OLCSÓ ÉS JÓ
HÁZIKENYÉR

Din. 3-75

Orient-keks Karlsbadi kétszersült, Grahamkenyér, gyomor- és cukorhajosoknak

Mayer Alfréd
villanyerőre berendezett
üzemében Subotica, Kakas iskola mellett.

FASZÉN és TŰZIFA

legolcsóbban kapható

BRAĆA SONNENSCHNEIN
cégnél, Našice (Slavonija)
9673

STARAKANJIŽA
KÖZÉPPONTJÁN

JÓFORGALMU

VENDÉGLŐ és

SZÁLLODA

teljes berendezéssel

ELADÓ

AZONNAL ÁTVEHETŐ

Cím:

Beograd Szálloda

Stara-Kanjiža

Új női fodrász

reklámárái:

Ondolás Din. 10.-

Fejmosás Din. 10.-

Manikűrözés Din. 8.-

Hajvágás Din. 8.-

Hajfestés Din. 80-140

Samojlo Krnjac
Paja Kujundžića ul. 3.

Új cserépkályhák

1600 Din.-től beállítással

kaphatók

Átalakításokat
jutányos árban
elvégeztet

Takács Mihály
cserépkályhás

Agina ulica 2. szám
(Városi zenede mögött)

FRISS KAVIAR

PRÁGAI SONKA

EMMENTHALER

ROQUEFORT

Sugár Manónál

kapható Subotica

NEMZETI ZÁSZLÓK

minden nagyságban és

mennyiségben jutányos áron kaphatók

MAVRO KLEIN

Subotica, Rudić-ül. 4.

(Zsidó templom mellett)

ÓRÁK, ÉKSZEREK,

valamint javítások legolcsóbban

FIEDORNÁL, Jelašićeva ul. 11.

Hengerfurásokat

vállal bárhol helyszínen

a legmodernebb és legprecízebb hengerfurógépekkel

Krausz Gyula

vas- és fémöntvény V. Bečkerak Gundulićeva ul. 7. Telefon 329. 3778

LEOPOLD FÜRST

SUBOTICAI CÉG

(WINKLE KAPTAFAGYÁRI KÉPVISELET)

speciális cipésszellék üzlete

Pašićeva ulica 7. sz. alatti

új helyiségében (u. n. Edénypiac, Steiner bórös során) megnyílt.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Kiszolgálás szolid, gyors és figyelmes!

„ARGUS“ Általános BEOGRAD

Információsroda

JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megőv kérés követelésektől és veszteségektől
ARGUS összehajléseket szerez vásárlóképes házakba
ARGUS kiválói lehetőségeket teremt
ARGUS olcsón, pontosan és biztonságosan végzi munkáját
ARGUS közl a hárt állami szállásokról
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hiteltörlesztő előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár

50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Táviratcím: ARGUS—BEOGRAD

A kiházasító egyesületek tagjai

nálam történő bevásárlásuknál

nagy árengedményben részesülnek

Ha nem készpénzért vásárol is, olcsóbb mint bárhol.

EVETOVICS MIKLÓS

rőfősüzlete, SUBOTICA

Paja Kujundžićeva ulica 11. Molczer-ház

Jugoszláv, szerb és horvát

NEMZETI-ZÁSZLÓK

tisztá gyapjuból, színe nap és víz ellen

garantálva van

60 cm. széles 90 cm. hosszú Din. 45.-

75 " " 120 " " " 70.-

100 " " 150 " " " 100.-

120 " " 200 " " " 150.-

a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve,
bárhova, utánvétellel 10 dinárral több, szállít

KLEIN ÉS WINKLER Subotica, Trumbićeva ul. 22.
Egyedárusítók minden városban kerestetnek.

Jéggyári újdonság!

Amoniák és gép nélkül termel naponta 5, 10, 15 mm leget. Hűtő gép nélkül hűtőszekrényeket, hűtőházakot, terméket. Nagy szanzáció cukrászok, korezmárosok, husipar terén.

A képviselő bővebb felvilágosítást nyújt

Nagy Sándor B.-Topola

25 HP új vagy használt

nyersolaj vagy szivógáz

DIESELMTORT

keresek megvételre.

Részletes ajánlatokat ármejelöléssel

„Dieselmotor“ jellegre a kiadóra kérek.

Eladó Tornyoson Csantavir közelében

12 János kitűnő szántóföld

tanyával együtt, szabad-
kézből, kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebbet: Dr. Ferenci ügyvédnél, Sentán.

Egy 75 lóerős lokomobil,

egy 120 lóerős lokomobil

Terot és Co. gyártmány, valamint egy

110 voltos egyenesáramu motor

OLCSÓN ELADÓ

Kérdezősködni lehet

Beogradi Textil Industria R. T.-nál Beograd

Egy 75 lóerős lokomobil,

egy 120 lóerős lokomobil

Terot és Co. gyártmány, valamint egy

110 voltos egyenesáramu motor

OLCSÓN ELADÓ

Kérdezősködni lehet

Beogradi Textil Industria R. T.-nál Beograd

Telepes családok Kanadába

A kanadai kormánynak néhány száz birtok áll rendelkezésére, amelyeket nagyon kedvező feltételek mellett a jövő tavasszal telepeseknek kiad. Tekintetbe jönnek azok, akik családjukkal óhajtanak kiándorolni és akik tényleg földművelők. Német és magyar családok előnyben. Aki Kanadába szándékozik menni, ingyenesen kap mindennemű felvilágosítást.

9728

Holland-Amerika Linie
Zagreb, Zrinjski trg 8.

Eladó gyümölcsfák

Barack-, szilva-, körte-, dió-, disz- és erdei fák, gömbákác, pyramis akác, fehér, fekete és tarka juhar, szomorú eper, vadgesztenye, közönséges akác és eper. Ugyanott karácsonyfák és gazdasági kosarak is kaphatók.

PUSZTA ZOBNATICAI FAISKOLA
BAČKA-TOPOLA, POSTAFIÓK 17.

9731

Jótállás a biztos eredményért!!

Törv. véd.

Törv. véd.

PATKÁNYIN

Patkányirtószert REITTER OSZKÁR Vel.-becskereki nyug. főkapitány nagyszerű találmánya

Egy doboz ára 15 dinár

Főbejárati útja

Patkányirtó (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskerek.

Viszonteladók:

- Szabotica Kérel drogeria
- Ada Kúrtes Mihály vegyeskereskedés
- Bajmok Wolf Soma vegyeskereskedés
- Cantavir Balassa Bertalan
- Galgony Krausz Mór vegyeskereskedés
- Novisad Tóth Lajos vegyeskereskedés
- Dimóvić N. főlerakat
- Kosta Živojnovics drogeria
- Mašić gyógyszerár
- Pusić Emil vegyeskereskedés
- Rattkay Kálmán Karagorgye u. 8.
- Szent Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
- Glücksthal Zoltán gyógyszerár
- St.-kaniža Domonkos János gyógyszerár
- Vel.-Zam J. Tamašković gyógyszerár
- Vršac Lenhardt Jakab vegyeskereskedés
- Veliki-Becskerek Kovács drogeria.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

9597

GUBACS

30-35 cm széles sárga és sötét árnyalatú timókornak és bütykraknak olcsón

ELADÓ

Sjepan Perlić Petrijevi kod Osijek

9727

Uj hat üléses Torino Fiat kocsi

olcsón eladó

Cím:

Pepper István Novisad, Jevrejska ulica 15.

9573

Egy darab 110 HP

SZIVÓGÁZ-

motor

Egy darab 200 HP

SZIVÓGÁZ-

motor

üzemnagyobbítás folytán eladó.

Naponta üzemben megtekinthető:

CONCORDIA TÉGLAGYÁR

és

ELEKTROMOSSÁGI R. T.

Carpinis, (Timisoara mellett) Románia.

9672

A telepünkön levő 2 éves száraz bükk-, gyertyán-, szil-, kőris- és tölgy

tüzifa aprítva 40 din. 100 kg.-ként. A pontos súlyért garántálunk. Szerze be szükségletét míg a készlet tart!!

I-a bükkhasáb tüzifa vagonként 100 q-ként Din. 3000

VUJKOVICS J. és TÁRSA Skotus Viator és Jukičeva-utca sark. — TELEFON 669. 8632

BOGNÁROK!

RITKA ALKALOM!

8-10 köbméter szilfa-palló és 2-3 köbméter kőrisfa-palló 2 3/4 colos 4 méteres

OLCSÓN ELADÓ

Érdeklődni lehet:

Kohut János-nál

Novisad Futoški put 70 szám.

9647

RÉVAI ADOLF SUBOTICA üzletét

Sokolska ul. 2 alá

(volt Gombkötő-utca)

Kunetz-házba helyezte át.

Ajánl: Elsőrendű meszet, és cementet, legjobb minőségű száraz portmentes re-

torita faszenet és elismert I-a pécs-szabolcsi két zer mosott kovácszenet

Telefon 551.

9729

LEONHARDI TINTÁIT

TUSSAIT, FASZTÓIT, BÉLYEGZŐFESTÉKEIT STB. BEVÁLT EREDETI RECEPTEK SZERINT GYÁRTJA

PENKALA - TVORNICA

EDMUND MOSTER I DRUG D. D. ZAGREB

Eladó ház és üzlet

Szentán, a Karadordjaputcában eladó egy sarokház üzlettel és a benne folytatott iparral együtt. A lakás az eladó mindjárt átadja. Felvilágosítást ad dr. Holló Dénes és dr. Aradszky Iván zentai ügyvédek irodája

Radio

Telefon: 6-23

KONRATH D. D. SUBOTICA

Save Tekelije ulica 79. szám.

-készülékek eredeti „BROADCASTING” és saját gyártmányu, gyári árakban a BROADCAST. SHS és Balkán vezérképviselőnél:

Komplett készülékek

- Alkatrészek
- Akkumulátorok
- Anodbatteriak
- Dupla fejhallgatók
- Brown hangszórók
- Lámpák
- Mérnöki szaktanács és rajz önépítőknak
- Rádióbemutató nappal és este
- Engedélyek gyors megszerzése.

Használja ki az alkalmat, mert csak rövid ideig árusítunk

cseh férfiszövetek 140 cm széles	60	dinártól
vásznak	10	„
duplaszéles lepedővászat	25	„
asztalneműket garituránként	100	„
zsebkendőket tucatonként	24	„

Azonkívül

damasztok, törülközők, gradlik és divatcikkek

Koch Árpád nagykereskedésében
Subotica Főpostával szemben.

9651

KORZÓ MOZI

Hétfő-kedd 9—10

ANATOL

Schnitzler tragikomédiája
7 felvonásban

szerdától-vasárnapig

VILÁGATTRAKCIÓ!

Szent Iván éji álom.

Grotesk filmjáték Shakespeare világhírű színdarabján alapul

LIFKA MOZI

Egész héten!
Jugoszláviában először!
Dounglas Fairbanks
Zorro a fekete lovag másodikké
attrakciója bravuros
ujdonságaROBIN HOOD
(Érdök óriása)Oroszlánszívű Richárd és
Földnélküli János királyok
harcra a trónért a keresztes
hadjáratok idejében 2 rész
11 felvonásban.

Mindkét rész egyszerre.

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyos körökben
diszkrétan közvetíti *Faragó Jenő* irodája, Budapest,
Népszínház utca tizenhat.
Célgéztelen levelezés,
Fővilágosítás díjtalan. —
Személyes megbízás esetén előleges költség nincs!
9370

Házasságot diszkrétan elintézek, megbízást szűk, hölgyek és uraktól elfogadok. »Doktorné« Subotica, Agina 11. 9712

FOGLALKOZÁS

Rfőskereskedősegéd.

18 éves, ki a rövidáru és fűszert is érti, nyelvismertekkel, nov. 15-ére állást óhált változtatni. Cim a kiadóban. 9686

Kifutó fiú felvétetik. — Buchsbaum József vas-kereskedő, Paralelni put. Intelligens urilány nevelőnői állást keres. Beszél németül is. Cim a kiadóhivatalban. 9706

Ügves, fiatal nő állást keres némi kancióval cukrászdába, büfébe, esetleg írófikba is elmenne. Cim a kiadóban. 9683

Vánmalom, 1—2 vagon teljesítőképességgel bérbe vennék előnyös feltételekkel vagy önálló és szakzerű kezelését és vezetését a vele kapcsolatos irodai munkálatokkal vállalni fix honorárium ellenében. Megkeresések »Nőtlen 27« jellegére a kiadóra. 9625

Szerb, német és magyar nyelvből előkészíték mindenféle tanulót. Hegedűné tanítónő, Frankopanska ul. 43. sz. 9676

Irodista 3 évi gyakorlatl, gépirásban járt, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 9669

Paplangyári munkavezető vagy nő azonnalra felvétetik. Ajánlatok: Subotica Postafiók 48 küldendők. 9655

Putujući zastupnik za predrađu Srbiju prima uz proviziju: parfumeriju, kemikaliju, eterične ulje, ulje, apotekarsko drogerijsku robu i slično. Područje »Urania« agentura, Sombor. 9711

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagabb és címszó költsége nem számít. Legtöbb apróhirdetés 20 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekhez válaszolunk megfizetés nélkül.

Jómegjelenésű 36 éves nő házvezetőnői állást keres magános urnál vagy plébániára. Leveleket »Megbízható« jellegre a kiadóba kér. 9714

Vidéki fiatal hádosos segéd azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 9723

Műköszörős segédet azonnali belépésre keres Molnár János műköszörős, Velikibeckerek. 9734

VÉTEL-ELADÁS

Teljesen jókarban levő szabóműhely berendezése eladó. Sudarevičeva 76. 9664

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Teherautó pótkocsit 4—5 tonnásat keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 9690

Használt fazsindely eladó. Krmpotić Lajos IV., Vilsonova ul. 51. 9601

Kétfőnyű állapotban levő zongora sürgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 9251

Heumann Mór Karadordev trg 12.
vált
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószerszám és Kuntz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

A kiházasító egyesületek tagjai

10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak

ÁDÁM ÉKSZERÉSZNÉL SUBOTICA

Rudić ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.

9033

Bezdan községben jóforgalmu vendéglő és egy mázsa eladó. Megtekinthető a piacon Sombor-ut mellett. Balla Ferenc vendéglősnél, Bezdan. 9575

Boszniában Brčko-tól 3 kilométerre 17 hold föld házal minden elfogadható árért elköltözés miatt eladó. Érdeklődni lehet Szűcs Lajosnál Brčko. 9535

Jutányosan eladó egy alig használt jókarban levő faállványos szállagfűrészes és egy kis abrihter. Cim: Varga Dénes, Horgoš, Szekeres-ház. 9529

Eladó 5 darab teherautó 2 tonnástól 4 és fél tonnásig és két butorszállító kocsit. Braća Čudanov, Velika-Kikinda. 9532

3 éves eredeti 8 HP. Ho-herr gyári magánjáró garnitúra és egy huzatos 10 éves Marschall kazán jutányosan áron eladó. Kalmár Tihomir Bačka-Topola, postafiók 17. 9732

Gyönyörű kétlanc prima szőlő város határán Somborban élénk helyen ház, üzlettel, italmérés, trafikjoggal, árukkal jutányosan eladó. Csalládi házak, cserelakások kaphatók. Bővebbet Langné, Agina 11.

Kis F. adásvétel és zálogintézte. 1925 november 1-től a Trubičeva ul. 11. (csirkepiac) költözködik át. Olcsón eladó: cipők, ruhák, kabátok, szövetek, nőiingek, vászonkézimunkák, kávépótlék, különféle illatszerek, súlyestővarrógép, cirilbetűs írógép, butorok, utazóbundák stb. I. krug, Bogovičeva ul. 12 (Kinizsi) 8474

Kályha jókarban minden elfogadható áron eladó. — Megvételre keresek 100—200 literes víztartályt. Cim a kiadóban. 9718

Szentán Tópart-uccában gyöpszálon egy ház 2 szobával, nagy udvarral és melléképületekkel olcsón eladó. Özv. Nagy Péterné. 9725

Fodrászület jól menő, szép berendezéssel csalládi okok miatt eladó. Jávor Lajos, Kula. 9722

Moziherendezés olcsón eladó. Bővebbet »Urania« Bioskop, Pačir. 9733

Eladó: 1 Lanz-lokomobil, magánjáró, 1918-ban épült, 24 PS, 12 atmoszférás regulátorral a lendkerékben, hozzákapcsolható pótkocsival, 10 tonna hordképességgel, Kemna-patent, ára 22.000 dinár ab szlovéniai állomás; 1 használt stabil benzinnmotor, álló, lendkerékkel, a tengely 3 csapágiban, 6 PS, ára 4.600 dinár ab gyárunk. Veszünk: 1 használt, jókarban levő elektromotort, váltóáramra, 220—330 volt, kb. 9 PS. K. & R. Ježek, Maribor, Melie 103, Tvernica strojeva, lievaonica željeza. 9724

KÜLÖNFÉLE

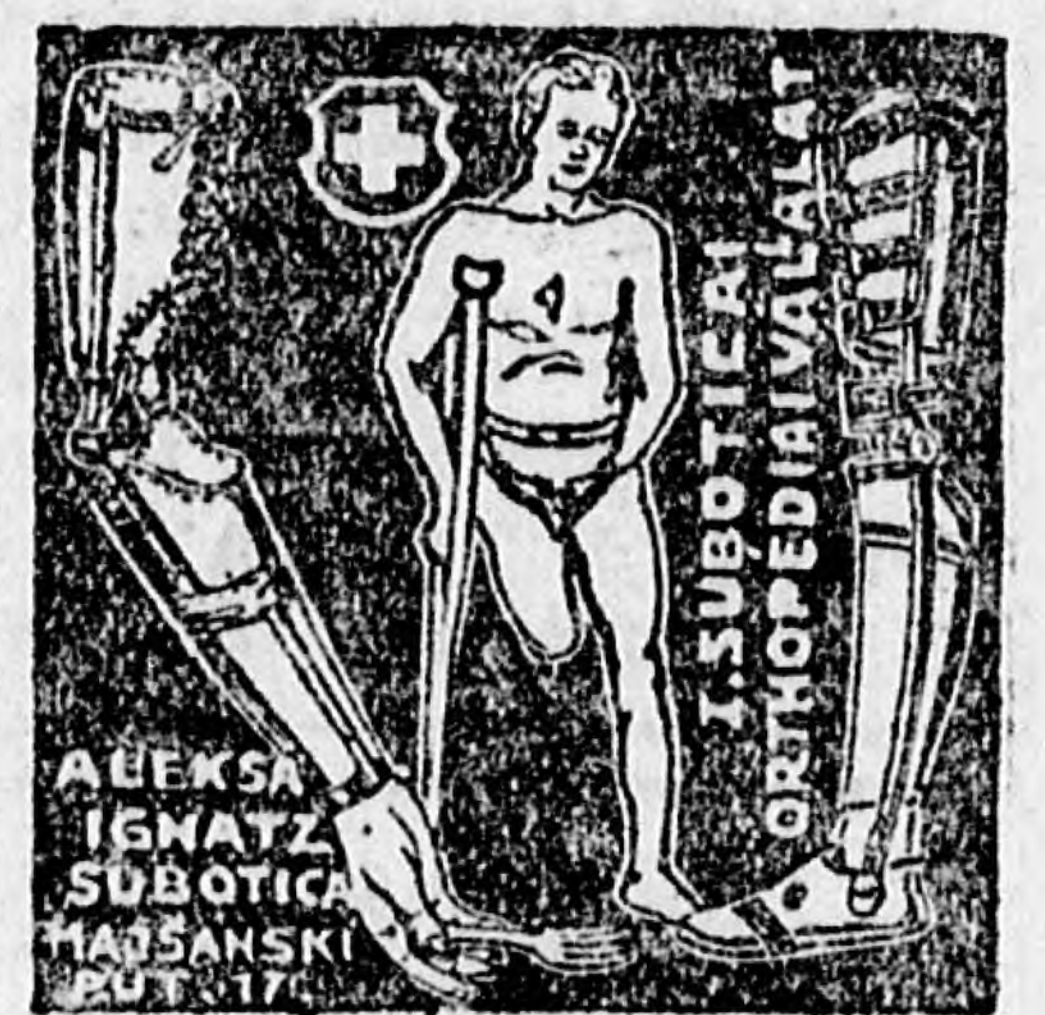
Patkányin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontali Agrárbanknál Veliki-Bečkerekben. 9313

Szubotica Centralna Banka zálogosztálya Aleksandrova ulica 4. Állandóan folyosít kölcsönöket ékszerekre és mindenféle árukra. 8920

Uj zongorák, pianók, csakis elsőrendű világ-márkák, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

Jóforgalmu vendéglő óvadékkal, elszámolásra azonnal átadó. Bővebbet Bergeľ Jakabnál Szentán. 9719

Ingyen egy divatos sapka minden vásárlónak, ki ruházásukat Földes Samu ruházletében szerzi be. Jelenleg a Jugoszlavenska Banka épületében, a főterén. Az összes rakatáron levő árukat: bőrkabátokat (Din. 975), szőrmegalléros és beléles téli-kabátokat (Din. 750), gyermekkabátokat, divatos nőikabátokat (Din. 700) és leányköpenyeket 20% árcsökkentéssel áruljuk. Hivatkozzon az újsághirdetésre. 5984

Orthopädiail vállalat
Subotica

Ezton értesíti t. ügyfeleit, hogy vidékről is vállal és készít férfi, fiú vagy nő betegnek pontos méret vagy negatív gipsz-módellek szerint mindenféle csonkra műlábakat, műkezeket, egyenestartókat, invalidus testekre acélből mellfűzőket nikkelvezve és bőrből budapesti Dollinger klinika és Hessen orvosánár, módszere szerint. Borda-törés, benulás és amputálásra garancia mellett készit vázakat, raktáron tart betegítő kocsikat pneumatikus gumikerekekkel, golyókonzorgó, kórházak, orvosok részére műtőasztalok, műszerek stb.

Tegyen megrendelést.
A céget jegyezze fel.Aleksander Ignác
Subotica 9519
Majšanski put. 17. Városi
magazinnal szemben.

Forgalmas helyen raktárnak is alkalmas lakatos műhely felszereléssel átadó. Cim: Pallas, Paja Kuindžičeva ul. 4. 9642

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Egy vagy két csinosan butorozott szoba Paličson kiadó. Érdeklődni lehet: Veliki fakeskedésben. 9665

Pálkatermelők! Vásárolok vidékükből tiszta törkölypálkát. Schwartz borkereskedő, Szubotica, Senčanski put. 9387

Automobiltulajdonosok

és

soffőrök figyelmébe!

A Subotica Villanygyár városi üzlete elvállal

mindennemű akkumulátortöltést

szakszerűen és olcsón

A töltésért a legmesszebbmenő garanciát vállalja.

Tisztelettel értesitem a nb. vevőközönséget, hogy női-, férfi-, divat- és rövidáru üzletemet **1. évi november hó 1-én** teljesen átalakítva **Aleksandrova ul. 11 szám alá helyeztem át**, ahol az összes őszi ujdonságok legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett raktáron vannak.

Tisztelettel

Balázs J. Jenő